EL·POBLE·CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 9 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, dimars, 4 de janer de 1910 • NUM. 1.769

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLÚM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

REIS

"EL REMATE,,
ARAGON, 286
Xamfrà Claris

Aquesta nova gran casa de Saldos, pròxima a inaugurarse, posa a la venda durant els dies 4 y 5 un saldo veritat de joguines a preus increíbles.
NO DEIXEU DE VISITAR "EL REMATE,,
¡¡LO MÉS COLOSSAL DE BARCELONA!!
EL DIA 5 OBERT FINS A LES 12 DE LA NIT

FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8 TELEFON 949

Campanya d'insensats

Quan el cor de la ciutat se va obrint a la misericordia; quan són més cada dia els que demanen oblit y perdó pera'ls presos a conseqüencia de la revolta; quan va entrant en totes les conciencies la necessitat de fer oblidar el record de la repressió excesiva; quan puja com una onada el sentiment d'equitat que fa clamar en favor d'un indult o d'una amnistia; quan es sabut de tot Barcelona la manera com la repressió's dugué a terme, fins al punt d'esser prou en molts casos la delació d'un enemic pera que un home hagi sigut procesat y condemnat a llargs anys de presiri; quan tothom va comprenent que les mides extremes y les repressions violentes solament són possibles y justificables mentres perilla l'ordre social, mentres hi ha símptomes de que'ls fets reprimits poden reproduirse; quan fins la gent de tonalitat conservadora comensa a trobar que'ls 80 morts de durant la revolta, dels quals bé n'hi devia haver la meitat de revolucionaris, y els nombrosos ferits de tots aquells dies, y els fusellats a Montjuic, són repressió més que suficient d'uns fets que solo produiren quatre víctimes als encarregats de reprimirlos; quan tot això pensa y sent la ciutat, hi ha sers tan desgraciats que reclamen més duresa en el càstig y neguen tota clemencia y procuren per medis reprovables, escampant noves alarmadores, profetisant terribles cataclismes, barrar les portes als impulsos d'una pietat reparadora.

Alguns fan aquesta insensata campanya mansament, insidiosament; altres ab virulenta violencia. Dels primers ja'n parlarem un altre dia, si continúen pel repugnant camí emprès; dels segons el més desaforat es «El Correo Catalán». Aquest diari, que per una paradoxal ironia se proclama esforsat campió de les doctrines del Crist de bondat y de misericordia, de dies que ve fent una campanya encaminada a entrebancar l'obra dels que demanen pietat y perdó pera'ls presos. L'un dia's despenja ab anuncis de pertorbacions fantàstiques y en tò apocalíptic excita als ciutadans a que's previnguin, com si hagués de reproduirse la revolta de juliol; l'altre, burxa a certs elements pera que s'oposin a lo que's demana, suposanthi ells una ofensa; l'altre, crida que tot el edifici social està en perill, si's treu de la presó als que hi són potser per una delació falsa d'un enemic personal o polític; y així va sembrant per la ciutat llevors d'odi y de violencia, que qualsevol dia poden donar nefasta cullita.

Com a mostra del tò y de l'estil de l'insensata campanya, vegis lo que deia en l'edició d'ahir y en un article titulat «Viva el ejército»:

«Al ver la campaña ruidosa que con anuencia del Gobierno se está llevando á cabo, al leer los comentarios que de ella con inexplicable ligereza hace el señor Suárez Inclán, todo buen catalán, todo buen español no puede menos de gritar con todas sus fuerzas: ¡VIVA EL EJERCITO!

»Previo conocimiento de la autoridad, se está laborando en estos días indirectamente por el desprestigio y por la deshonra de nuestro ejército, cuyo valor y cuya rectitud nunca español alguno había puesto en tela de juicio; se está haciendo descaradamente el juego á los enemigos de la patria y de sus valientes defensores.

»¿Cómo? ¿Por quién? Por medio de una bandera: una bandera de mentida conmiseración y de sentimentalismos reñidos con todas las leyes del mundo civilizado. Esta bandera es la libertad de los vándalos de la semana trágica. ¿Su lema? «Pro presos».

»Libertad para los ladrones, libertad para los incendiarios de casas de beneficencia y monumentos riquísimos del arte que nos habían legado los grandes genios de nuestra patria; libertad para los salvajes profanadores de templos y sepulturas; libertad... libertad para algunos asesinos de valientes oficiales y soldados de nuestro ejército, de la guardia civil y de indefensos ciudadanos consagrados al cuidado de sus pobres prójimos. He aquí el objetivo, hé aquí el verdadero lema de la bandera desplegada por los revolucionarios en sus mitines, en sus reuniones secretas y en sus intentos de huelga general.

»Mas ¿se busca realmente la libertad de los presos que impulsados por la propaganda de doctrinas mal sanas y anárquicas se lanzaron al saqueo, á la destrucción, al asesinato? ¿Se pide por ventura clemencia y libertad para los aprovechados discípulos del crimen, cuando sus maestros é inductores gozan ya de libertad y se pasean sembrando odios é ideas descaradamente contrarias á la patria y á la paz común? ¿O se pretende tal vez cubrir de ludibrio á los dignísimos jueces militares encargados de las causas por los tristísimos sucesos de julio último?»

L'intenció de lo transcrit es massa vista, pera que sigui necessari comentarla. Però l'historia dels elements que representa «El Correo Catalán» imposa unes quantes paraules de comentari.

A l'oposarse l'orgue carlí a que siguin perdonats els infelissos que jauen a la presó d'ensà de juliol, oblida tot lo que feren els seus correligionaris durant les dues guerres civils que encengueren el passat sigle. No volem retreure al confrare tots els delictes comuns que'ls carlins cometeren a redós de la bandera de Déu, del Rei y de la Patria; no li volem recordar tot lo que robaren y cremaren y violaren y mataren en el curs d'aquelles dues guerres. Però sí que li tenim de fer present, ja que sembla haverho oblidat, que aquelles guerres acabaren totes dues de la mateixa manera: no castigant als que havien robat, incendiat, violat y matat; no concedintlos una senzilla amnistia; sinó afegint an aquesta total amnistia una pluja de mercès y d'honors als quefes que havien ordenat o tolerat aquells robos, aquells incendis, aquelles violacions y aquelles morts abominables. Còm gosa avui, doncs, protestar «El Correo Catalán» de que's tracti d'obrir les portes del captiveir als empresonats per la revolta de juliol? Ab quin dret vol oposarshi? Si alguna diferencia hi ha entre'ls excesos d'aquella revolta y els de les dues guerres carlines, es exclusivament per la quantitat. Y no són els carlins, certament, els que poden sortir favorescuts de la comparansa.

Hi ha una altra cosa en la campanya de «El Correo Catalán» que subleva la conciencia. Y es que tracti de presentar com una ofensa als elements armats l'acció a favor dels presos. Y subleva perquè lo que inspira a l'orgue dels carlins es tan sols el desitg de somoure y atreures a dits elements, ab intenció de provocar una nova guerra civil el dia que ho conseguissin. Es dir que «El Correo Catalán» s'oposa a que siguin perdonats els presos d'ara, a fi y efecte de que'ls carlins se trobin en condicions de poder cometre molts més delictes que tots els que puguin haver comès els processats y condemnats per la revolta de juliol, en un moment de popular follia. Y això l'orgue carlí ho calcula a sang freda, com aquell que prepara una jugada d'escacs, mentres que aquella revolta nasqué expontania d'una sentimental protesta.

POLÍTICA FRANCESA

L'actitut de M. Clemenceau

Fa alguns dies que'ls telegrames de la nostra prempsa donaren la nova d'haverse separat del partit radical socialista francès l'ilustre expresident del Consell de ministres, M. Georges Clemenceau. Heus-aquí lo succeït:

En les darreres eleccions municipals de Tolon, per ont es senador M. Clemenceau, lluitaren tres candidatures en el primer torn: una que s'anomenava del bloc republicà, la socialista y la radical socialista. Obtingué 3,500 vots la primera, 3,000 la segona y 900 la tercera. Haventhi hagut «ballotage», — es dir, no havent reunit els candidats la meitat més un dels vots emesos — s'hagué de repetir l'elecció. Els radicals socialistes estaven en el cas de retirar la seva candidatura, apoiant a una de les altres dues.

A quina havien d'apoiar? A la de l'anomenat bloc republicà? A la dels socialistes? Els radicals amics den Clemenceau havien entrat desde bon principi en la primera candidatura. Però's deia que an aquesta també l'apoiaven els elements moderats y conservadors de Tolon.

En aquest estat les coses, els radicals socialistes de Tolon consultaren el cas a l'organisme superior del seu partit. La contestació fou que devien votar en el segon torn a la candidatura socialista. Aquesta darrera, així y tot, fou derrotada.

M. Clemenceau quedà fondament molestat per l'actitut dels radicals socialistes, els quals, segons el seu parer, haurien hagut de votar la candidatura en la qual figuraven els amics polítics de l'expresident del Consell. Tan grossa fou la molestia que l'incident li causà, que envià una carta al president del Comitè executiu del partit presentant la seva dimissió d'adherit al mateix.

El Comitè executiu, davant la dimissió de M. Clemenceau, acordà sospendre tota resolució, esperant que M. Vallé anés a visitarlo pera exposarli els motius que hi hagué pera obrar en la forma que's feu. Davant les explicacions de M. Vallé, ha decidit M. Clemenceau retirar interinament la dimissió que tenia presentada.

L'actitut den Clemenceau ha estat comentadíssima a Fransa. En general, la prempsa radical el censura, per creure que dona armes als conservadors y reaccionaris pera parlar de les divisions de les forses republicanes.

Els radicals socialistes defensen enèrgicament la política que té per lema «Ni tenim amics a la dreta, ni enemics a la esquerra». Segons ells, entre una candidatura que'ls dretistes apoien y la dels socialistes, cal triar aquesta última, sostenint així l'inteligencia entre les esquerres, que tan excelents resultats donà en les eleccions generals de 1902 y 1906.

De Cà la Ciutat

DON FRANCISCO LAYRET

Un amic dels bons que se'n va d'aquella casa...

Quan vaig conèixer an en Layret, no sabia d'ell més que era jove; y no podeu imaginarvos la grossa pena que envaí el meu esperit al trobarme davant d'aquell home pel qui sentia, sense conèixel personalment, tan fondes simpaties.

Jo hauria volgut que aquella fortalesa intelectual, característica del jove «leader» autonomista republicà, hagués correspost a una fortalesa física, fent d'ell un home en tots conceptes inexpugnable. Desde lluny de Barcelona, quan encara no coneixia tot aquest món en el qual avui me mòc, així me'l figurava an en Layret. El creia un home alt, robust, fort; y que obeint el seu còs d'atleta a una voluntat ferria, sempre posada al servei de les grans causes, anava de l'un costat a l'altre, moventse incansable per Barcelona.

Y aquest home fort no era, desgraciadament, com jo'm pensava.

La pena sentida de moment, ben prompte va esvairse... En Layret, mercès a una voluntat y a un talent encara superiors als que'm pensava, no havia de menester d'una robustesa corporal pera esser una gran figura... Poc a poc, aquesta veritat me sigué demostrada.

Abans del juliol passat, quan encara no havia estat aixecat a la primera tinencia pels vots dels seus companys de Consistori, moltes vegades demostrà esser, sinó'l primer, un dels primers dels regidors. Recordo aquelles sessions apassionades, aleshores de l'atentat d'Hostafrancs, aquelles sessions tumultuoses, aleshores del Pressupost de Cultura.

De tot el Consistori sortien veus, crits, imprecacions. Tots els parlaments eren ofegats per la cridoria. Y en Layret, serè, immòbil, valent, desafiant les ires desenfrenades, uns cops de la demagogia roja, els altres cops de la demagogia negra, s'alsava a parlar. Generalment d'un cap de la taula presidencial, o bé desde'l primer escó inferior en el petit Consistori, pronunciava son discurs.

Les paraules d'ell sempre eren enèrgiques, clares, contundentes. Les paraules no tenien la virtut d'aixecar protestes tempestuoses; però mai, mai, trobaven una veu serena, reflexiva, que ab èxit pogués contradirles.

Els que tenim de sofrir com un martiri multitut de discursos que provoquen sòn o fan alsar en sò de protesta per lo insípids y insubstancials, al sentir que en Layret demanava la paraula en qualsevol discussió que fos, se'ns alegrava l'esperit y tota l'ànima se'ns esponjava.

Y mai, mai, va fallarnos l'alegria. Els discursos den Layret podien esser seguits paraula per paraula, y estampats seguidament sense ni tan sols rellegirlos: tanta era la forsa de la seva ilació y de la seva lògica. Y, veieu, en Layret, ab tot y haver fet sentir la seva veu en moltes qüestions municipals y haver intervingut en infinitat de debats, no ha cansat a ningú dels que hem tingut de sentirlo. Fins als darrers dies de la seva vida consistorial, estimavem més un discurs den Layret que no pas la paraula de qualsevol altre representant del poble.

Y aquesta simpatia... No, no... aquest triomf alcansat damunt de tothom per en Layret desde'ls bancs dels regidors, es igual a l'obtingut desde la poltrona presidencial.

En Layret fou arcalde, y desde aquell lloc tan elevat, que ha d'esser d'orgull pera tot ciutadà y més quan, com en el cas den Layret, es fill de la voluntat del poble que's regeix, no ha concitat cap odi, y, en cambi, ha obtingut l'aplaudiment de tota la ciutat. Y en Layret, fortament radical, de radicalitats casi jacobines, a l'obtenir l'aplaudiment de totes les classes socials barcelonines, es que abans que tot y per sobre de tot, el nostre amic té una condició excelsa: l'honradesa.

Potser podriem afirmar que en Layret, desde la presidencia de l'Ajuntament, no ha fet cap favor...

—Y, què?—direu vosaltres.

No sabeu la forsa del favor? Generalment els arcaldes s'aguanten en son lloc pel sol apoi dels favors dispensats als amics. Ai d'aquell que no dongui volants y que no prodigui targetes de recomanació! Quantes campanyes «polítiques» haurà de resistir!

Doncs en Layret, sense donar volants y sense repartir targetes, s'ha mantingut ferm a l'arcaldia... Que de pocs pot dirse això...

Jo estimo an en Layret com un bon amic... Mai m'he atrevit a demanarli res. Per què no m'atendria?... No, no! Perquè en Layret, m'inspira un respecte, així, còm diré jo ara... un respecte que'n podriem dir «partidista». Jo sé, ho conec profondament, lo què costa que un arcalde popular pugui aguantarse honradament en son lloc. Lo difícil que es escapsar les llengües viperines, disposades sempre a bescantar l'honra agena... Y coneixent tot això, mai he volgut amargar en bé de l'amic y en bé de l'ideal polític, la vida presidencial de l'arcalde popular don Francisco Layret y Foix.

Té un mirar en Layret que no sembla d'home fort. Sembla talment d'una criatura poruga. Jo no podia resistirla, no sé per què, la mirada den Layret. Quan, en el saló de l'arcaldia ens creuavem l'esguard, jo, tímidament, abaixava la vista... Després d'esser arcalde he observat que miro an en Layret y la vista no'm fa pampellugues. Tindrà alguna relació això que acabo de dir ab aquell respecte de que suara us parlava?

Amic Layret: rebeu d'aquest cronista la paraula més sincera de comiat. Que Barcelona sàpiga premiarvos tots els vostres desvetllaments per ella!

JESUS AUBA

Informació política

Nou setmanari

Hem rebut el primer número de la revista setmanal «Vida Socialista», que s'ha comensat a publicar a Madrid. Publica nombroses caricatures intencionades y articles den Pau Iglesias den Jacinto Benavente, den García Quejido, den Ciges Aparicio, de l'Arjona, etc., etc. Transcribint aquests noms està ja fet l'elogi del número y del setmanari.

C. R. A. Gracienc

Se convoca als socis d'aquesta entitat a la junta general extraordinaria que tindrà lloc el dia 8 del corrent mes, a les nou del matí, pera tractar de la reglamentació de la Secció de Cooperativa.

Vetllada

En el Foment Català Republicà de Sans, s'hi celebrarà, el dia dels Reis, al vespre, una vetllada íntima, el programa de la qual serà'l següent:

Primera part.—Concert per la Secció d'Orfeó y el quintet Vives. Composicions de Bizet, Vives, Rillé, Morera y Mascagni.

Segona part.—Secció infantil, dirigida pels senyors Quintana y Bocer. Composicions de Quintana y Dalcroze.

Tercera part.—Conferencies pels senyors Vallès y Ribot y Marial. Tema lliure.

Quarta part.—Gran ball, pel quintet Vives.

C. N. R. del districte III

S'han comensat ja'ls treballs pera la fundació d'un C. N. R. en aquest districte, havent rebut la Comissió encarregada de constituirlo tota mena d'oferiments y de adhesions. Això fa creure que la nova entitat arrelarà fortament y serà un dels baluarts més ferms de les nostres aspiracions nacionalistes republicanes.

Podem comunicar per endavant que's compta ab un gran local que permetrà celebrar tota classe d'actes y festes. Dintre pocs dies anunciarem la primera reunió pera aprovar els estatuts y ultimar altres treballs preliminars.

Les Exposicions Universals

II

(*Continuació*) (1)

Com s'han fet les Exposicions Universals

D'ensà d'aquella celebrada Exposició universal y internacional de Londres de l'any 1851, ya totes les exhibicions d'importancia varen tenir aquest caràcter de internacionals, si bé algunes d'elles varen tenir un pobre èxit, com la de Nova York de 1853, en la que solament hi varen concórrer 4,100 expositors, ab un emplassament de 25,000 metres quadrats, visitantla 1.250,000 persones, costant 3.200,000 francs.

París no's podia quedar endarrera en aquesta nova etapa de les Exposicions, y en 1855 va inaugurar en el Palau de la Industria y anexos, la seva primera Exposició universal y internacional, superant en grandiositat y nombre d'exposants a la de Londres, doncs va arribar a 168,000 metres quadrats la seva superficie total, d'ells 136,000 de coberts, figuranthi 23 mil 954 expositors.

Mes l'Estat, organisador de les Exposicions franceses, hi va tenir una forta perdua, donat que'ls gastos varen pujar a 11.500,000 francs y els ingressos sols a 3.200,000, a pesar de que la varen visitar 5.160,000 persones, si bé's té d'advertir que'ls drumenges l'entrada costava vint cèntims.

En cambi, Londres obtenia en 1862 un nou èxit econòmic ab l'Exposició universal y internacional, també organisada, com la de 1851, per la Societat de les Arts, y seguint el mateix sistema de formar una Associació de garantia y donantli l'Estat el caràcter d'oficial.

Se va emplassar en el parc de Kensington ocupant 150,000 metres quadrats, d'ells 125,400 d'edificats, concorrenthi 28,500 expositors, dels quals 8,510 eren anglesos y els restants dels demés paisos. Va esser visitada per 6.211,103 persones, elevantse'ls ingressos a 10.450,000 francs y deixant un benefici d'alguns milers de francs.

Londres, després d'aquesta Exposició universal y industrial, ja sols va pensar en celebrar Exposicions internacionals parcials, a la base d'una Exposició fixa de Belles Arts ab una altra de variable, formada cada any per un cert nombre d'industries diferentes, fentles veritablement remarcables en els anys 1871 y 1874. Per la seva part, Birmingham continuava ses Exposicions, per cert ben notables, organisades per una agrupació de bons pa-

(1) Vegis EL POBLE CATALÀ del 31 de desembre.

Folletó d'EL POBLE CATALA

Obras circum-escolares (1)

No pienso, como algunos modernos pedagogos, que la madre deba ser la única educadora del niño, y que el hogar doméstico pueda nunca sustituir con ventaja á la escuela. Ambos organismos son necesarios y deben colaborar armónicamente en la obra de la educación del ser humano. El hogar forma y desenvuelve los dulces sentimientos familiares; la escuela forma los ciudadanos. El niño educado en su casa es más inocente, más tímido, más afectuoso; pero también más egoísta, más vanidoso y más dominante; sus horizontes son más limitados; la vida de la escuela, aún en nuestra época y en nuestro país, es más intensa, más activa, más completa que la de la casa.

Además, por mucho que adelanten la educación y la instrucción de la mujer; por mucho que se mejoren las condiciones de la vida del pueblo, siempre habrá madres que por imposibilidad material ó moral no podrán ó no deberán ocuparse de la educación de sus hijos; siempre habrá también niños huérfanos y abandonados, pobres aves sin nido, cuyo refugio y hogar debe ser la escuela.

Pero la escuela del porvenir habrá de ser cosa muy distinta de la actual. La escuela actual, aún en las naciones más adelantadas, es una prisión, y buena prueba de ello es el que los niños asisten siempre á ella, en los primeros días, obligados. Cierto que hay muchos maestros y maestras que con su inteligencia y su bondad saben hacer hasta atractiva esta prisión; pero no lo es menos que en la mayor parte de las escuelas el niño es más esclavo que un verdadero esclavo: el alumno no puede levantarse, ni salir un momento de la sala de clases, ni comunicarse con sus compañeros, ni satisfacer las más apremiantes necesidades sin permiso del maestro... Así la escuela, lejos de desenvolver los caracteres y la voluntad los atrofia, y es fábrica de seres dispuestos á toda sumisión... ó de rebeldes.

La escuela del porvenir será el conjunto de todas las esquisiteces de los hogares más venturosos y perfectos, y de todos los goces de una vibrante y generosa vida social.

Un bosque espléndido, en que la rasa se remueve con el trato sano y vigorizador de la Naturaleza; en que la piel se curta y coloree al beso del sol y del aire; en que la sangre circule rica y activa. Labores compestres, que despierten en el niño el amor á la madre tierra, manantial de bienestar y riqueza, animales domésticos y de labor, para que se habitue á cuidar y apreciar á esos útiles colaboradores del trabajo humano. Algunos edificios modestos, pero armónicos, para cobijarse en los días malos y para algunas clases que no puedan darse al aire libre. Las salas de esos edificios sóbriamente adornadas con plantas y flores naturales, con grabados y cuadros que representen plantas, pájaros é insectos de otros paises, y escenas infantiles; mobiliario individual, sencillo é higiénico, cuartos de baño y de aseo con agua fría y caliente; campos de juegos, libres y organizados, talleres de trabajos manuales y de ocupaciones domésticas. Enseñanza obligatoria para todos. Maestros alegres y afectuosos; maestras verdaderamente maternales. Clases de asistencia mixta, para que el hombre y la mujer, educados como hermanos, se acostumbren á amarse como tales, y á respetarse al mismo tiempo. Rica y variada biblioteca, cuyos libros puedan ser llevados á casa para que la familia lea con el niño, y unos y otros se acostumbren á pensar y á hablar sobre las mismas cosas. Libertad para entrar y salir en las clases, no siendo durante las explicaciones. Proscripción absoluta de premios y castigos, siempre inmorales...

Y todo esto en constante relación con las familias, que podrán venir siempre que quieran á presenciar las clases y trabajos y á colaborar en ellos.

Tal es la escuela que yo me imagino, y que van anunciando y preparando para los niños del mañana todas esas hermosas instituciones que empiezan á florecer en torno de la Escuela con el nombre de obras circum-escolares.

La primera que hemos de citar, por su importancia y por ser poco conocida aún en nuestro país, es la que en Francia se conoce con el nombre de «Las Cajas de las Escuelas».

Nació esta institución en París de una manera muy sencilla. En 1849, habiendo sido disuelta la guardia nacional, uno de sus batallones, que tenía en caja un pequeño remanente en metálico, acordó entregárselo al alcalde del 11º distrito para que lo destinase al socorro de los alumnos indigentes de las escuelas municipales. Hasta 1862, en que se formó una nueva caja en el XIX distrito, fué la única.

En 1867, siendo ministro de Instrucción pública, M. Durny dió instrucciones y reglas para que esas cajas se multiplicasen. En 1868, en el preámbulo de su informe sobre el estado de la instrucción pública, se expresa en estos términos: «La creación de una nueva caja escolar en cada municipio sería un medio eficaz de asegurar la asistencia á las clases. Con la ayuda de donativos, de suscripciones particulares, de subvenciones de los Ayuntamientos y del Ministerio de Instrucción pública, la caja escolar podría dar: 1.º á los mejores alumnos, á los más asiduos, recompensas en libros, en ropas, en cartillas de la caja de ahorros, y aún en útiles de trabajo; 2.º á los niños pobres, á los que vienen durante el invierno de una habitación lejana, la caja escolar puede darles zuecos, algunos abrigos que los protejan contra el frío y la lluvia, y alimentos calientes; la caja escolar podría también atraerlos á la escuela, pagando á los padres los escasos céntimos que los niños ganan aquí y allí durante el día: esos niños entregados á la vagancia, á la mendicidad ó al trabajo prematuro! Esta sería la obra del «rescate de los pequeños escolares».

En 1868 se habían ya establecido en París y sus alrededores y en el departamento de los Vosgos, 203 cajas escolares; en 1881 se elevaban á 2,845 (1).

Al establecerse en Francia la enseñanza obligatoria en 1882, siendo ministro M. Julio Ferry, hizo también obligatorias las Cajas en todos los distritos escolares, subvencionando á las que lo necesitasen; y en 1883 el número de ellas se elevó á 19,436. Después ha habido en esto un ligero retroceso; pero aún en 1892 existían 17,439 con 8.087,771 francos de ingresos.

Su acción no es uniforme: cada una dedica sus recursos á los fines que prefiere, siempre en beneficio de los niños. Premios, libros, vestidos, recursos de todas clases... Hay algunas, como la del VII distrito de París, que ha instituído para sus alumnos cursos de alemán, de inglés, de ruso, de contabilidad comercial, de dibujo artístico, de costura, de corte, de dactilografía; que ha fundado cursos de enseñanza superior; que ha distribuído premios á maestros y alumnos, costeado excursiones y viajes escolares de vacaciones, distribuído calzado y ropas á los niños necesitados, subvencionado á los dispensarios donde los niños reciben asistencia gratuita, contribuído á los gastos de las cantinas y las colonias, y adquirido y sostenido una «villa» en Saint-Germain-en-Lage.

A M. Durny se debe la primera idea de las Cantinas escolares en Francia, pero durante algunos años sus deseos no encontraron eco. En 1877 el Consejo municipal tomaba un acuerdo, invitando á la Administración á estudiar los medios de procurar, una vez por día, alimentos sanos y calientes á los niños que vivían lejos de las respectivas escuelas y á aquéllos cuyos padres estaban retenidos fuera de sus casas por los trabajos de sus oficios ó profesiones. La subvención votada aquel año por el municipio fué de 6,000 francos. En 1900 esta subvención se elevaba ya á un millón de francos. Hoy van extendiéndose las cantinas por todas partes, ya instaladas en los edificios escolares, ya, como sucede en Inglaterra, en localidades independientes de la escuela. No me detengo á explicaros su funcionamiento, porque sé que tenéis aquí mismo, en la escuela de Hostafranchs, una que es modelo; visitadla y la visita os enseñará mucho más de lo que yo pudiera deciros.

Sigue en importancia á las Cantinas la institución de las Colonias escolares, inauguradas en Zurich (Suiza) en el verano de 1876 por el pastor Mr. Bion. Cinco años más tarde se establecieron en París, y muy poco después en Madrid gracias á las iniciativas del ilustre director del Museo Pedagógico Nacional, don Manuel B. Cossío. El Museo ha publicado la historia de las primeras colonias; y hoy son muchas las entidades españolas que llevan al mar ó á la montaña los alumnos débiles de las escuelas públicas.

Las Escuelas de bosque, ó escuelas al aire libre, son una derivación y ampliación de las colonias escolares. En nuestro país tendremos pronto uno de estos sanatorios-escuelas en la provincia de Oviedo, en un hermoso pinar, próximo á la playa de Salinas, y es de esperar que el hermoso ejemplo sea pronto imitado por otros pueblos.

Las Asociaciones de Antiguos alumnos, tan extendidas en Francia, no acaban de tomar entre nosotros carta de naturaleza. Solo conozco una, la de la Institución Libre de Enseñanza de Madrid, que es modelo en su género. Dicha Asociación ha organizado y sostenido 12 colonias escolares, independientemente de las del Museo Pedagógico; ha construído una casa para las mismas en San Vicente de la Barquera; ha prestado servicios de interés á varios de sus antiguos compañeros, organiza cursos de Arte para los obreros, y ha edificado en la sierra de Guadarrama una casita, donde pueden descansar los asociados en sus frecuentes excursiones de alpinismo. La cuota mensual de cada socio es una peseta.

La mutualidad escolar, que con tanto éxito funciona en Francia, y cuyos fines son más sociales y morales que los de la Caja escolar de Ahorros, es una institución que debería establecerse también en nuestro país. Esta obra iniciada por monsieur Cavé, tiene por objeto reservar algo para el porvenir, y ayudar al mismo tiempo á los compañeros enfermos. Cada asociado lleva al maestro 10 céntimos semanales. La mitat de esta cantidad se coloca en una cartilla de la Caja nacional de retiros (es sabido que en Francia existen estas cajas, subvencionadas por el Gobierno); la otra mitad es para los socorros á los asociados enfermos. Estos reciben, el primer mes de enfermedad 0'50 cts. diarios, y los dos meses siguientes 0'25. De esto tienen que salir también los gastos de la Sociedad. Generalmente se asocian varias escuelas. En el curso de 1902-1903 pasaban de 13,000 las escuelas que tenían adoptada esta institución, formando 3,000 asociaciones parciales.

Por amor á la infancia, por patriotismo, debemos no sólo extender, sino perfeccionar y ampliar estas filantrópicas instituciones. De qué manera y por qué medios? Eso es lo que yo os pregunto, y lo que todos juntos debemos estudiar. Que cada uno de vosotros aporte una idea, un sentimiento, sin otro propósito que el de mejorar la suerte de nuestro pueblo. Con este fin, y para que haya un punto de partida, tengo el honor de proponer á vuestra ilustrada consideración y estudio las siguientes conclusiones.

MATILDE G. DEL REAL

(1) Donya Matilde García del Real, de qui s'ha parlat ab tant justa lloansa aquests darrers dies en les reunions dels Mestres que's separaren del Congeés pel seu aire confessional, ens ha facilitat aquest treball que precedia les conclusions presentades a l'Assamblea. Es un estudi pedagògic que per la seva claretat y per la nobleza dels seus conceptes posa de relleu el talent de la seva autora.

(1) Maurice Pelljsón: *Les œuvres auxiliaires et complémentaires de l'École en France.*

LA MODELO • Venta de joyas de todas clases á precio de ganga • Puertaferrisa, n.º 20, 1.º

tricis que varen renunciar als beneficis a favor de la ciutat, construint y regalant un magnífic Palau de Belles Arts y altres edificis monumentals, tots patentisant els èxits econòmics de ses Exposicions y el patriotisme d'aquells ciutadans.

Les Exposicions universals y internacionals de Londres, ab el seu èxit en el nombre de visitants y el saldar sempre ab benefici, va fer pensar seriosament als organisadors de les Exposicions de París en la conveniencia de pendre noves orientacions. Així se desprèn de l'organisació de l'Exposició universal y internacional de l'any 1867, celebrada en el Camp de Mars.

El projecte d'aquesta Exposició ya esser de gran empenta; se va volguer fer una obra magna que superés de molt a les Exposicions anteriors celebrades en els demés paisos, y desseguida's va veure que costaria molts diners, y l'Estat no podria, tot sol, sufragar els gastos. S'estudiaren diverses combinacions, y, per fí, se va convenir en lo següent: l'Estat conservaria la direcció y donaria una subvenció de sis milions de francs, el Municipi de París se comprometia a aportar igual suma de sis milions y se faria un emprèstit de vuit milions, garantit pels productes de l'Exposició y per una Associació de suscriptors que ya arribar a més de dèu milions. En el cas de beneficis, se repartiria un ters als suscriptors y els restants a l'Estat y a la vila de París per parts iguales.

Donen una idea de l'importancia d'aquesta Exposició de l'any 1867 les següents xifres: el terreny ocupat era de 687,000 metres quadrats; hi varen concórrer 52,000 expositors; se varen recaudar per entrades onze milions de francs, arribant en un sol dia al màxim de 184,000 visitants. El gasto total pujà a 23,440,000 francs; els ingressos a 20.623,200, resultant un benefici de 2.816,800 francs, gracies a l'aportació de les subvencions de l'Estat y de la Vila de París, doncs de lo contrari hi hauria hagut un dèficit d'uns nou milions y mitg.

Desde aquella data, les Exposicions universals y internacionals se varen extendre als demés paisos; així trobem una grandiosa Exposició d'aquest genre a Viena en l'any 1873, baix el patronat de l'emperador d'Austria, que, instalada en el paro del Prater, ocupava una superficie total de 1.130,000 metres quadrats, comprenenthi els magnífics jardins; hi concorregueren 42,000 expositors y el gasto total ascendí a 58 milions de francs, deixant un notable dèficit a càrreg de l'Estat.

Va seguir la de Philadelphia en l'any 1876, en commemoració del centenari de l'independencia dels Estats Units. La va organisar una empresa particular ab una subvenció de l'Estat de set milions y mitg de francs, no coneixentse més detalls.

L'Estat francès, perseverant en el seu sistema de celebrar periòdicament ses Exposicions, en va organisar una pera l'any 1878, igualment universal y internacional, instalantla en el Camp de Mars, Trocadero y el moll d'Orsay; en total, 800,000 metres quadrats, edificantne 340,000. Els expositors hi varen concórrer en nombre de 52,835, ab el fet remarcable que de tots els paisos extrangers, Espanya se'n va emportar el primer lloc, ab 4,584 expositors.

La varen visitar 16.110,000 persones, ingressant 12,640,000 francs. En cambi, el Estat hi va gastar 55.400,000 francs, comprenenthi els 23 milions pera'l Palau del Camp de Mars y els 14 milions pera'l Palau del Trocadero; no hi ha que dir que'l dèficit va esser enorme.

L'esclat de les Exposicions ya arribar fins a llunyanes terres, celebrantne una Sydney, que's va obrir pel setembre de 1879 y se va clausurar el 6 d'abril de 1880; resultà de poca importancia, puig solament tenie una superficie coberta de 60,000 metres quadrats, assistinthi 9,345 industrials y se varen recaudar 1,117,500 francs per entrades.

En el mateix any de 1880 se va celebrar la de Melbourne, inferior encara a la de Sydney. Segueix la d'Amsterdam en 1883, també molt petita, deguda a l'iniciativa privada, ab subvenció de l'Estat, acudinthi sols 6,574 expositors.

La d'Amberes de l'any 1885 ja va esser més important; també era universal y internacional y la va organisar una Societat particular, reunint 14,472 expositors. Per entrades varen recaudar 15 milions 370,000 francs, aconseguint, per consegüent, un èxit.

Ha arribat el torn a la nostra primera Exposició universal y internacional del any 1888. Es evident que'n tinc de parlar, mes no hi cerqueu res de nou, puig serà casi repetició de lo que en diferentes ocasions ja he exposat, si bé en aquesta historia de les Exposicions no hi pot faltar, no solament per esser nostra, sinó per la seva veritable importancia.

Com tots sabeu, el seu emplassament va esser el Parc y anexes, abarcant 450,000 metres quadrats de superficie y d'ells 100 mil d'edificats, ab 12,866 expositors.

Sa organisació definitiva va esser la de l'Administració Municipal, donantli l'Estat caràcter oficial y una migrada subvenció de dos milions de pessetes. El gasto total va superar de vint milions als ingressos, degut, en part, a la construcció sòlida de l'avui Museu y Escola de Música Municipal y al Palau de Belles Arts. Per entrades solament, se varen recaudar unes 1.227,000 pessetes, lo que, donat la grandiositat de l'Exposició, el nombre d'expositors y les festes celebrades, es veritablement irrisori.

Si no va esser un èxit financier, va portar a Barcelona un desvetllament y una tan gran creixensa, que fins fa poc, per desgracia, no's va detenir; la nostra ciutat se va transformar, prenent el lloc que per la seva historia y pel nombre d'habitants li pertocava, tot veritablement degut a l'energia y gran amor a la nostra terra d'un home, en Rius y Taulet, que ab en Neufchateau, ministre francès, organisador y ànima de la primera Exposició nacional de París de l'any 1878, són els dos únics casos a l'historia de les Exposicions que no's deuen a colectivitats.

Deixant de banda algunes petites Exposicions, pera no cansar l'atenció del lector, passaré a la que París va celebrar l'any 1889 pera commemorar el centenari de la Revolució. El lloc escullit pera celebrarla va esser el mateix de la Exposició de 1878 y además l'esplanada dels Invàlids y anexes, en conjunt 950 mil metres quadrats de superficie, d'ells prop de 400,000 d'edificats y ab assistencia de 55,486 expositors.

Aquesta Exposició de 1889 ya esser de gran renomenada per la seva Torre Eiffel y pel magnífic èxit econòmic. L'organisà l'Estat francès y s'hi va implantar la emisió previa de bonos al portador, fentne una tirada de 1.200,000 de 25 francs cada bono, donant dret a 25 tickets o entrades a l'Exposició y a la vegada participant de sorteigs d'amortisació y premis.

El gasto total de l'Exposició pujà a 40 milions y els ingressos a uns 50 milions, resultant, doncs, un benefici nèt de 10 milions de francs, constituint el primer èxit econòmic de les Exposicions organisades per l'Estat francès.

De 1889 a 1898, se varen celebrar unes vint Exposicions, algunes nacionals y altres d'internacionals; citant sols la más importants, tinc de fer menció especial de la de Xicago, any 1893, en celebració del quart centenari del descobriment del Nou Món, tenint un gran empenyo els nordamericans en donarli una magnificencia y dmeinsions tan grans, que deixés molt endarrera a totes les Exposicions precedents.

En realitat l'emplassament de l'Exposició era enormement gran, 4.200,000 metres quadrats, en el Jackson Park, a 10 kilòmetres de Xicago; mes els edificis sols ocupaven 470,000 metres, resultant rodejats d'extensos jardins y grans estanys, que li donaven un aspecte per demés agradable.

El cost total a càrreg de l'Estat va pujar prop de 200 milions; la varen visitar 27,500,000 persones, y si bé ja estava previst que saldaria ab un gran dèficit, el va pronunciar més el foc que'ls vaguistes posaren als edificis que encara subsistien, en el mes de juliol de 1894, trist fí de aquella apoteosi de grandeses.

FRANCESC DE A. MAS

(Continuard).

LA CONQUESTA DE L'AIRE

El 31 de desembre dels aviadors francesos

La curta historia de l'aviació ha fet del darrer dia de l'any una jornada de emocions.

L'any 1908, en aquesta data, Wilbur Wright, pera adjudicarse la copa Michelin promesa a l'aviador que durant l'any hagués fet una més llarga volada, baté el record de duració y distancia del món, durant 1908. El dia darrer de l'any passat, al miting d'aviació de Champagne, Henry Farman prengué a Wright sos títuls y sos drets a la copa Michelin.

El premi de la «Nature» (10,000 francs a l'aviador que abans d'acabar l'any hagués volat 100 kilómetres en linia recta), disputat entre Lesseps y Baeder, sense que cap se l'endugués. Per haverse romput l'aparell de Delagrange, aquest no hi pogué concórrer.

Maurice Farman — el germá de l'altre Farman, prou conegut en tot el món, — per pur sport, com qui no fa res, realisá una magnífica volada, el dia darrer de l'any. Encara que ja se'n parlá en nostra secció telegráfica, repetirem que aguantantse a una alsaria mitja de 60 metres seguí la carretera de Chartres a Orleans, passá a les 7'55 per Imonville, a 27 kilómetres de Chartres, a lles 8'10 per Arrenay y al fi prengué terra a la masia de Boisgirard prop de Ormes a vuit kilómetres d'Orleans.

La distancia entre Chartres y Orleans es d'uns 70 kilómetres. L'aviador feu el recorregut en un biplá.

Els dos darrers anys acabaren en volades que duraren lo mateix, dues hores, 30 minuts. La diferencia está en que en 1908 en Wright recorregué 124 kilómetres y Farman en 1909, en recorregué 150. El progrés, en quant a la velocitat, es mol· notable.

La copa Michelin, guanyada per Farman, com hem dit, ho feu per un vol que durá 4 hores, 6 minuts y 25 segons, recorreguent 221 kilómetres 878 metres. Li disputaren el premi diversos aviadors, especialment Latham, que feu ab ell un veritable match. Peró, fora'l guanyador, tots tingueren la mala sort de espatllárselshi les máquines y tenir que pararse a mitg camí.

L'aviador Cody ha intentat fer la travesia de Liverpool a Manchester. Sense trencarse res de l'aparell tingué que descendir, per negarse aquest a caminar.

Els germans Lebaudy, francesos, estan construint un aeroplá que's dirá «Capitain Marchal», com homenatge an aquest desgraciat aeronauta, mort en l'accident del «Republique».

Els xinos no volen esser menys que'ls europeus. Dos oficials de l'exército aniran en breu a Alemanya pera estudiar la construcció dels dirigibles en l'escola aerostática Zeppelin.

El duc de Montpensier, segons diuen, comprarà un dirigible pera fer experiencies a l'Indo Xina.

L'any 1909, ha acabat, doncs, magníficament pera la conquesta de l'aire. Esperem que l'any comensat sigui el que definitivament senyali el triomf de l'home sobre l'espai.

La crisi de les fustes

S'ha fixat el dia 10 del corrent pera la entrevista de delegats dels magatzemistes de fustes y exportadors de fruita en la Direcció general de Duanes.

—El duc de Solferino ha dirigit un raonat escrit al ministre d'Hisenda interessantli sa resolució a favor de l'agricultura forestal y industries derivades.

—Atenent a l'invitació de la Cambra de Comers de Manresa, la d'Oviedo ha oficiat al ministre d'Hisenda y director general de Duanes pera que apoin les peticions formulades.

S'han cursat els següents telegrames:

De Mollet del Vallès:

«Alcalde á Ministro Fomento. — Madrid.

»Sin conveniente protección para riqueza forestal no es posible ver repoblados montes ni riberas. En su consecuencia, inútil preocuparse en canales y pantanos. Interceda para que se cumpla estrictamente legislación vigente referente entrada maderas y evitará ruina forestal y grave conflicto social económico. El alcalde, Francisco Coll.»

«Alcalde á Ministro de Hacienda.—Madrid.

»Ayuntamiento ante conflicto probable de cerrarse fábricas envases esta localidad, pide se cumpla legislación referente entrada maderas sin interpretaciones torcidas que ocasionan ruina intereses nacionales.—El alcalde, Francisco Coll.»

«Ministro Fomento. — Madrid.

»Nuestra alarma no obedece á temor de que ministro Hacienda modifique legislación vigente referente entrada envases, sino á torcida interpretación que se da á leyes protectoras riqueza nacional. —Presidente Sindicato Agrícola, Federico Ros.»

Festes y sports

Pilota basca

Continúa l'animació en els partits que en els dies de festa, organisa la Societat; el dissabte, el partit de la «Copa», el varen jugar en Bo y en Camps, roigs, contra la parella López-Llompart, blaus; va resultar un partit interessant y accidentat y hi varen haver moltes igualades. Els blaus arribaren a anar endavant de cinc tantos y finalment perderen el partit per sis, ja's pot veure, doncs, que la gent no podia avorrirse; tots varen jugar molt be, sobressortint en Bo. En López potser no va fer el jóc que devia peró's va veure que hi posava tota la voluntat, en Camps be y en Llompart molt be, tornant cada rebot que ni un pilotari.

El diumenge, el primer partit el jugaren l'Olano y son company, contra Parsola y Gironella; l'Olano tingué un mal dia y el seu davanter no va entendre'l jóc, així es que varen perdre'l partit per molts tantos Y ve el segon partit, en que la parella que semblava invencible, Gamboa-Salom, torna a la canxa pera recuperar la «Copa» que'ls hi varen guanyar dissabte passat els actuals mantenidors Bo y Camps. En Gamboa juga mitjanament perqué no entenem que'l millor davanter de la Societat, se deixi perdre un partit que sembla que hauria de guanyar sempre, en Salom y en Camps be y l'Agustinet no trobem paraules pera ponderarlo, ja no's pot jugar millor.

Pera'l dia 14 está convocada junta general de la Societat, en la que creiem que's donará un vot de gracies a la Directiva pel zel y activitat que ha demostrat en fer próspera la Societat y segurament se reelegirá sencera.

Vagi desde aquí nostra felicitació a la esmentada Junta, per les millores darrerament aconseguides de la nova empresa del Frontó.

Foot-ball

Diumenge, a les onze del matí, y ab l'assistencia de bon aplec de sporments, tingué lloc la reunió organisada pel F. C. Barcelona, pera oferir un vermouth d'honor als seus hostes, els socis de la «Sociedad Gimnástica Española», de Madrid, els quals han quedat admirats de nostra ciutat.

A les tres de la tarda y davant d'un públic que pot valuarse en unes tres mil persones, se va jugar l'anunciat partit de foot-ball, el qual sigué interessant.

Ens agradá molt el jóc de combinació dels madrilenys, jóc que tanta falta fa als davanters del «Barcelona».

Al poc temps de comensat el partit, els madrilenys varen marcar el primer goal que fou seguit de tres pel «Barcelona», arribant així al repós del mitg partit.

A la represa «Barcelona» te més agalles y ataca ab més coratge, arribant després d'una bonica lluita a marcar el quart goal, després «Madrid», ab un «corner», fa fer un goal, «Barcelona» se n'apunta encara dos, abans d'acabarse'l partit y un «Madrid» al darrer moment, quedant per sis goals «Barcelona» y per tres «Madrid».

Com deiem abans, el jóc de combinació de «Madrid» es molt millor que'l de «Barcelona», qual jóc quasi no existeix dintre'l nostre equip.

Els madrilenys són més llestos que'ls barcelonins peró no tenen la resistencia d'aquests darrers, ja que a tenirla potser hauria cambiat molt el resultat del partit.

Als cinc davanters d'aquí els recomanem que's recordin dels «pases» per terra dels seus companys y procurin practicarlos. Veuran com així obtindran resultats ab els quals ni hi somnien.

A les nou de la nit, a casa Moritz, tingué lloc un sopar obert pel Club receptor, que's vegé molt concorregut haventhi regnat la major cordialitat y alegria.

El F. C. «Barcelona» está posant el seu pabelló a l'alsaria de les primeres Societats de foot-ball de l'extranger, ja que sab fer les coses be y al mateix temps profitoses pels fins als quals dedica els seus esforsos.

Un aplaudiment a la seva Junta y especialment al senyor Gamper, que sempre's desvetlla pel be de la Societat.

Concurs de luges

Gran es l'entusiasme que regna entre els socis d'aquesta entitat, per la celebració del vinent concurs de luges a «Matagalls», organisat per la secció de sports de montanya del Centre Excursionista de Catalunya y també per les moltes excursions a paisos nevats, que hi ha en projecte.

Pera dit efecte s'han fet construir diverses luges, skis y altres aparells, igual com també s'han enviat a buscar a Suissa motxilles, bandes, gorres, etc., etc. y altres objectes necessaris pera l'excursionisme.

El Club Montanyenc, no solament assistirá al concurs, sinó que també hi pendrá part, podent anunciar desde ara que l'equip del Club será bastant important.

S'estan organisant els treballs pera la organisació del mateix, els que tantost estiguin llestos, s'anunciaran pera que tots els socis n'hagin esment.

Festes benèfiques

En el local que ocupa l'Ateneu Obrer del districte segon, Mercaders, 38 y 40, tingué lloc, el dia de Cap d'Any, un lluit ball de gala organisat per la secció de Beneficencia de dit Ateneu, pera festejar a les senyoretes que tenen llistes de la suscripció pera la magnífica Bandera que dies enrera fou beneida ab tota solemnitat en el Palau de la Música Catalana.

Ab dit motiu, foren en gran nombre les families que acudiren a la bonica y espaiosa sala d'espectacles que posseeix dit Ateneu, la qual estava espléndidament enllumenada per riquíssimes lámpares eléctriques que ressaltaven sobre'ls regis velluts y cortinatges de la casa Vilanova, que embellien y feren de marc a l'espléndid decorat que en l'escenari hi montá el senyor Vidal, pera hostatjar a l'orquestra que dirigia'l conegut concertista senyor Constans.

Acabá tant agradosa festa a les primeres hores de la matinada, deixant grat record a tots els que hi assistiren.

Pera la diada dels Reis, la secció de Beneficencia te anunciada una altra festa que pot titllarse de solemnial, puig a dos quarts de quatre de la tarda, se posará en escena l'obra lírica en un acte «Permétim» y l'hermosa comedia dramática en cinc actes «Joventut de príncep», tenint lloc en un dels entreactes l'obertura del concurs de «Nines».

A la concorrencia se l'obsequiará ab un escullit concert que executará durant els entreactes l'orquestra que dirigeix el senyor Constans.

Estan d'enhorabona'ls pobres del districte segon, puig ells són els que reben els beneficis d'aquestes festes.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20.-BARCELONA

Negociem cls cupons Interior y Amortisable p. 4 % Municipals, Obligacions ferrocarrils y Foment d'Obres, venciment 1 de janer.

Revista mondial

MR. COOK

Mr. Cook, el famós ianki tant bescantat aquests dies per tots els diaris, podrá no haver arribat al Pol, com sembla que no ha arribat. Peró si no ha arribat an aquell punt de la terra ont hi hem senyalat el pol Nord, en cambi ha arribat ab el seu viatge a reunir una bonica fortuna.

Les conferencies no més, explicant les peripecies del seu exode del tot imaginarii, li han proporcionat 600,000 francs. Ara després els articles periodístics, que li han produit 140,000 francs. Y per fi, un editor li ha proposat publicar unes Memories, explicant totes les fantasies que'l famós explorador vulgui, y per les quals li ha promés 1.250,000 francs.

Ara caldria saber si hauria guanyat més en el cas de que efectivament hagués arribat al Pol.

ELS LLADRES ENGINYOSOS

Als Estats Units s'ha descobert una nova manera que'ls lladres han descobert pera fer diners.

A Great Fades, Estat de la montanya, s'ha descobert una sepultura profanada. La sepultura pertanyia a una de les famílies més acabalades de la població, y d'ella en faltava'l cadavre d'un fill d'aquesta família, mort feia poc.

Els pares reberen una carta anónima dient que'l féretre y el cos mort serien restituits al lloc d'ont foren robats, mitjansant l'entrega d'una determinada quantitat.

LES JOIES D'AB-DEL-AZIZ

Les joies que l'exsoldá del Marroc, el desgraciat Abd-el-Aziz empenyá a Fransa, no han estat rescatades. Així van a esser venudes, com objectes de qualsevol mortal que mai hagi portat corona. Unicament que sembla se les quedaran entre cinc o sis joiers de Paris.

El valor pel qual foren empenyades fou 1.200,000 francs. El seu valor real es de 4.000,000.

Botlletí del Treball

Se'ns prega la publicació de la següent convocatoria:

«¡Compañeros!—La Junta de la Asociación de oficiales Barberos de esta barriada (San Martín), entendiendo que ha llegado el momento preciso de obrar, y para que su obra sintetice con el espíritu general para cuyo fin invita á socios y no socios á la reunión general extraordinaria que tendrá lugar el próximo martes, día 4 de enero, á las nueve y media de la noche, en el local de la Agrupación Obrera, pasaje Fortuny, 5.—Salud y constancia, la Junta.»

Consells de Guerra

Han estat distribuits als Jutjats d'instrucció, als que corresponien, els següents sumaris incoats per la jurisdicciió militar y de la qual continuació s'ha inhibit.

Ancendi y saqueig de l'iglesia de Sant Andreu de Palomar, contra Vicens Mateo Forcadell y altres. Ha correspost al Jutjat del Nord.

Furt d'efectes en el Colegi dels Escolapis, contra Rogeli Busquets y altres, al Jutjat de l'Hospital.

Coaccions als veins de la barriada de Port, contra Francisco Ripollés y un altre, al Jutjat del Nord.

Incendi y saqueig del Colegi de Loreto y del Convent de Carmelites calsades, de Les Corts de Sarriá, contra Vicenta Tena y 25 processats més. Ha correspost al Jutjat de l'Universitat.

Incendi y Saqueig del Convent d'Adoratrius, situat al carrer de Consell de Cent, cantonada al de Casanova, contra Joaquim Hosta y 5 més. Ha correspost al Jutjat de l'Universitat.

Puja ja a 99 el número dels sumaris instruits a conseqüencia dels successos de juliol y dels quals s'ha inhibit la jurisdicció militar.

—A la sala d'actes de la presó model s'hi reuní el consell de guerra que jutjá al processat Llorens Izquierdo Ortega, carterista de professió.

El processat fou detingut el dia 29 de juliol per moure escándol al voler entrar en una casa del carrer d'Escudellers ont vivia, en companyia d'altres, una seva amistansada.

A l'intruirseli sumari per escándol, els habitants del pis declararen que'l processat havia dit que en aquells dies de la setmana darrera de juliol, havia pres part en l'incendi d'un convent, robat un cupó y alguns llensols y haver destapat sepultures. També declararen que va dir que havia estat a les barricades, matant a un capitá y dos soldats.

El fiscal demana pera'l processat la pena de reclusió perpetua, arrest major y 1,250 pessetes per robo y profanació de cadavres y cadena temporal pel delicte d'incendi.

La defensa, per manca de proves, demana l'absolució en un llarg discurs, negant tots els fets que se l'hi imputaven y afirmant que tot lo declarat era fantasia. Afegí que quan se'l detingué no portava cap arma.

El processat diu que de tot lo que se l'acusa es fals, y que únicament se tracta d'una venjansa de la seva amistansada, a la que seconden les altres declarants, entre elles una noieta de nou anys.

PUBLICACIONS

Hem rebut el número 11 de la notable «Revista Mundial Poliglota», orgue del Museu Comercial de l'Unió de Productors d'Espanya pera'l foment de l'exportació.

Hem rebut el número 39 de la revista hispano-americana «Cataluña Textil», contenint el següent sumari:

«El profesorado extranjero. Mr. Eber Migdley». — Articles: «El estiraje de los géneros de lana durante el teñido y acabado de los mismos», per Eber Migdley.— «Escuelas industriales», per M. Espejo Saavedra. — Química textil: «Algunas notas acerca de la constitución química de los colorantes Ciba», pel doctor Meadows. — «Empleo del metavanadato de plomo en el estampado con negro de anilina. — Aprestos nuevos. — Procedimiento de la «Badische» para obtener un pardo de oxidación con efectos en blanco y en color. — Procedimiento de la «Sociedad para la Industria química» para estampar azules, violetas y lilas sólidos al lavaje y á la luz. — Nuevos colorantes «catigenos» de la casa Bayer y C.ª de Elberfeld. — Tejido de la Chenilla. — Miscelánea: Libros recibidos. — Patentes de invención. — Notas sueltas». — Gravats: Mister Eber Migdley. — «Muestras fotografiadas: número 23. — Efectos de perdido: á propósito para Franelas, Vichys y Céfiros listados. Redactores y colaboradores del tomo III de «Cataluña Textil». — Folletó: «Reglas científicas para la obtención de ligamentos por medio del remetido, la armadura y el calqueado en combinación», per P. Rodón y Amigó.

De l'Assamblea de mestres

DARRERES FESTES

Avui els senyors mestres públics y les senyores mestres aniran a Terrassa pera assistir a la sessió de gimnasia rítmica que en honor d'ells ha organisat nostre distingit amic el mestre Llongueras.

La festa tindrá lloc a l'Agrupació Regionalista de Terrassa, aquesta tarda mateix.

Els expedicionaris sortiran de nostra ciutat en el tren de la 1'30 del mitgdia, reunintse directament a l'estació.

Tinguin en comte'ls expedicionaris que les portes de l'anden se tanquen cinc minuts abans de la sortida dels trens.

Els expedicionaris podran estar de retorn a Barcelona a l'hora de sopar.

***

La senyoreta Maria de Maeztu, que va venir a Barcelona pera assistir al Congrés, donará demá al vespre una conferencia al saló de cátedres de l'Ateneu Barcelonés, a precs de diversos amics seus y d'admiradors del talent preclar de la distingida mestra pública de Bilbao.

El tema de la conferencia será degudament anunciat.

CALENDARIS Y ALMANACS

Com cada any, la Drogueria Farmacèutica dels nostres benvolguts amics Joan Viladot y Companyia, s'ha desfet en obsequis als seus favoreixedors, ab ocasió de l'entrada del nou any.

Un dels obsequis consisteix en un esplèndit y caríssim calendari perpetu, propri pera esser posat sobre una taula o cònsola, confeccionat ab celuloide y flors en relleu de velluts de diferents colors. Es un record de molt bon gust artistic.

També reparteix, dita casa, altres calendaris de bloc, ab vistoses cromotipies y per fi, uns bonics calendaris de butxaca.

***

Dels tallers tipogràfics Auber y Pla, hem rebut dos exemplars d'un artístic calendari de fulla mensual. El cartell es una hermosíssima l'tografia ab una magnífica testa de dòna que porta la firma del notable dibuixant Capuz.

***

De la casa J. Uriach y Companyia, de productes farmacèutics, hem rebut també dos exemplars d'un vistós calendari de fulla diaria, el cartell del qual es una composició ben frappanta y plena de color, de l'artista senyor Camps.

Institut Agrícola Català

DE SANT ISIDRE

Concurs pera 1910

En compliment de l'encárreg deixat per donya Maria de Vildósola y Jauregui, pera la concessió d'un premi fundat pera honrar la memoria del seu difunt marit, don Agustí Peyra y Mach, l'Institut ha obert el següent concurs:

Primer. Al masover que s'hagués afiliat un orfe de pare y mare, d'una altra família pagesa, donantli una instrucció religiosa y agrícola, adequada a la posició del protector.

Segon. A l'agricultor que hagués socorregut a un altre de la seva classe lliurantlo d'una situació enguniosa y facilitantli medis pera poder continuar ocupantse en les feines del camp.

Els extrems sobre'ls quals deurá versar la justificació dels mérits, són:

Primer. Posició y medis de subsistencia del solicitant y de l'afillat.

Segon. Si l'afillant o afillat pertenei-xen a la classe agricultora, o si els pares del darrer també perteneixen a dita classe.

Tercer. Si l'educació donada al protegit ha estat sólidament religiosa y perfectament adequada a la posició del protector.

Quart. Fixar l'edat de l'afillat al verificarse l'afillament y duració d'aquest.

Quint. Per últim, declarar si existeixen vincles de parentesc entre'l protector y protegit y cas d'existir, deurá expressarse el grau d'aquell, sigui per consanguinitat o afinitat.

MEDIS NECESSARIS DE JUSTIFICACIÓ

Primer. Declaració de dos veins de la localitat.

Segon. Certificació del rector ab el «V.º B.º» de l'arcalde.

Abdues justificacions deuran contenir els extrems més amunt indicats.

Cas de no presentarse mérits suficients, quedará'l premi lliure, pera esser otorgat al que reuneixi millors circumstancies entre'ls aspirants, sempre que aquests fossin reconegudament atendibles, a judici del Jurat.

La quantitat consignada pera l'esmentat premi es de 500 pessetes, que's dividiran en dos lots de 250 pessetes cada un, pera'ls agricultors que reuneixin les condicions esmentades en els dos casos abans dits.

L'entrega de dites recompenses, cas de d'esser adjudicades, se verificará en sessió pública, el dia 12 de maig de 1910, dia en que's celebrará la festa de costum.

A tal efecte deuran els aspirants presentar llurs solicituts y documents justificatius a la Secretaría general de l'Institut, Portaferrissa, 21, principal, desde'l dia de la data de la publicació d'aquest anunci, fins al 31 de mars.

Concurs d'estudis y pràctiques agrícoles pera l'any 1910

Desitjós al propri temps l'Institut de atendre per tots els medis possibles al foment y desenrotllo de l'agricultura de nostra terra, ha acordat adjudicar els següents premis:

Primer. A l'autor del millor treball que tracti ab extensió un assumpte de tema lliure que directa o indirectament tingui relació ab l'agricultura del pais, ja sigui la monografia d'una planta, o be's refereixi als adobs, a les industries rurals, a la remaderia, a la selricultura etc., així com a altres assumptes econòmics administratius o jurídics, ab igual relació als interessos de la propietat rústega.

Segon. A l'agricultor que acrediti degudament haver introduit en ses finques una millora o novetat que, de plantejarse a Catalunya, rebi aquesta un sensible benefici.

Tercer. A l'autor del millor quadern que en forma més compendiada, senzilla o vulgar, atenentse, no obstant, al punt que avui entranya l'assumpte, tracti del cultiu dels ceps americans en nostra terra.

Segons l'importancia dels treballs, se concediran:

Títul de Soci de Mérit o be un diploma de medalla d'or o diploma de medalla de plata.

Els follets o Memories, han d'esser inédits, devent acompanyarse dintre d'un sobre que contingui el mateix lema del treball y la targeta o nom de l'autor.

Les millores introduides en les finques deuen referirse al periode dels darrers déu anys.

El plas d'admisió finirá el 31 de mars

El plas d'admisió finirá el 31 de mars.

La Junta directiva d'aquest Institut nomenará'ls Jurats dels respectius concursos.

INFORMACIO DE BARCELONA

CARNET D'AVUI.—A les quatre de la tarda: Sessió de l'Ajuntament.

Boletín oficial. — El d'ahir, publica les següentes disposicions:

Avís als jutges municipals de que rebran per correu impresos de totes classes pera continuar, durant l'any 1910, l'estatística del moviment natural de la població.

Extracte d'acords de l'Ajuntament de Barcelona.

Convocatoria pera eleccions municipals a Odena, el 16 del corrent.

Circular del governador civil dictant regles pera'l compliment de lo preceptuat en quant a pesos y mesures.

Relació nominal dels proprietaris interessats en l'ocupació de terrenys pera la carretera d'Arbucies a Vic en terme de Santa Eugenia de Berga.

Subasta en el Jutjat de la Concepció el 8 de febrer pròxim, d'algunes finques a Monistrol de Montserrat.

Subasta a Vilanova y Geltrú, el 29 del corrent, d'algunes finques d'aquell terme municipal.

EL TEMPS.—L'any nou se distingeix per la baixa temperatura ab que'ns saluda. Avui ha comensat el dia ab un cel clar, hermós, lluint el sol ab tota esplendidesa; però la fresca s'ha deixat sentir ab més intensitat que'ls dies anteriors.

El quefe de Foment d'aquesta provincia, ha ordenat a l'engineyr agrònom, encarregat del servei social agrari, que vagi a Arenys de Mar, ont s'ha declarat una plaga que ataca als tarongers y altres plantes d'aquell terme municipal.

Ab els datos y mostres que dit enginyer reculli sobre'l camp, estudiará'ls medis que deguin adoptarse pera combatre la plaga, que, per alguns indicis, se creu que es la de Poll Roig.

També está atacada per una altra plaga la cullita de ceves, cultiu dels de major rendiment d'aquella comarca.

Vida corporativa

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, va rebre, per imposicions, la quantitat de 136,233 pessetes y pagá, per reintegres d'estalvi y per plassos mensuals de pensió, 18,529 pessetes, essent 76 el nombre de nous imponents.

La Junta Directiva de la Cambra Agrícola Oficial de Catalunya, en la seva darrera reunió, s'ocupá d'una comunicació del ministre d'Estat contestant a una altra que se li dirigí sobre'l Tractat de Comers ab Cuba; d'una altra de la Junta d'Aranzels y Valoracions sobre'l valor de les mercaderies en l'importació y en l'exportació y d'algunes altres d'interès pera l'agricultura.

A proposta del president de la Cambra senyor Porcar y Tió, s'acordá dirigir al ministre de Foment una exposició expressantse que un dels medis més indicats pera obtenir el foment de la riquesa pública, segons els propòsits manifestats en el reial decret donat a conèixer pel ministre a la Cambra, es, indubtablement, el de perfeccionar les vies de comunicació avui existents, construint obres de fábrica en els punts que fan más falta y tenint en bon estat les carreteres generals.

Lletres y Arts

L'Empresa del Romea'ns diu que a la Comptaduria de dit teatre, s'hi despatxen localitats pera tota aquesta semana inclòs pera les tardes del dijous y diumenge. L'obra que's representará tots els dies, será «La Cort de Lluis XIV».

D'Instrucció

Per la Direcció general d'Agricultura s'ha ordenat que'l director de l'Estació Enològica de Vilafranca del Penadès, doni conferencies, ab el caràcter de cátedra ambulant, als pobles de Gelida, Monjos, Les Cabanyes, La Granada, Sant Pere de Ribes, Sant Sadurní de Noia y Sant Cugat Sesgarrigues.

Els temes que en elles se tractaran seran: «La poda, trasbals del vi de l'any, filtració de l'any anterior, pasteurisació dels defectuosos, esterilisació d'envasos y l'aplicació d'adobs orgànics y minerals.

Del Govern civil

Ja ho varen veure vostès: ahir no va passar res a Barcelona, ni passará, indubtablement a disgust dels alarmistes interessats.

Y la mateixa pau que regná a Barcelona, regná en tota la provincia, segons telegrames rebuts pel senyor Suárez Incián, de Terrassa, Sabadell, Sant Feliu de Codines y demés centres industrials.

Que hi ha ganes de que passi alguna cosa, es innegable. Però no són els que ho desitgen elements obrers ni els liberals (ben clar se va dir en el miting de la Bohemia Modernista), puix saben molt bé dits elements que qualsevol violencia fora contraproduent pera la campanya generosa que han iniciat pera aconseguir la lliberació dels presos a conseqüencia dels fets de la dolorosa setmana de juliol.

Pera saber qui són els alarmistes y els que veurien ab gust que s'interrompés aquesta pau que tant necessita Barcelona pera recobrar les seves energies, no cal més que llegir aquests dies els orgues reaccionaris. Però no sortiran ab la seva: l'opinió lliberal ja'ls hi ha vist el jóc.

En el Govern civil, s'han rebut telegrames dels arcaldes de les poblacions cap de partit de la provincia, donant compte que en ella s'han constituit els nous Ajuntaments ab tota tranquilita.

El «Boletín Oficial» publicava, ahir, la següent requisitoria:

«Tressols, don Antonio, excedente en Barcelona, inspector de vigilancia que fué en dicha población, La Pressa, Teixidor, don José Millor y don Antonio Ramírez (a) «Memento», agentes de vigilancia que fueron de la policía de Barcelona, deben presentarse en Madrid, en la calle de San Nicolás, número 3, principal, derecha, ante el juez instructor don Francisco Ayala González, comandante de infantería, para declarar en la causa contra el director del periódico «El País», por un artículo titulado «Revelaciones de un expolicía; Las bombas de Barcelona; Reguero de sangre; La casa de Ferrer», en el plazo de 20 días.»

Ahir, al mitgdia, varen conferenciar extensament, el general Weyler (arribat al matí de Madrid), y el senyor Suárez Incián.

Deurien tractar de la «situació», que com hem dit més amunt, no pogué esser més satisfactoria en tota la provincia.

—Sens dubte la nota més simpàtica de la diada de Reys es la baratura y regals les actuals festes es la baratura y regals que fa «La Corbatinera Moderna», Passeig de Gracia, 18, y Canuda, 7.

Pales gran moda, tres per 2'35 pessetes.
Trajos punt anglès, a 4'95 pessetes.
Ermilles fantasia, a 4'95 pessetes.
Bufandes sedalina y llana, a 1'95 ptes.
Coll, punys y corbata, tot per 1 pesseta.
Cigarreres, carteres, necessers y rellotges extraplans, pera abdós sexes, són els objectes que regala la casa en aquests dies.

De la Diputació

La Comissió provincial, en la seva sessió del 31 de desembre passat, va despatxar els següents assumptes, de la Secció d'Hisenda:

Retornar l'expedient d'arbitris extraordinaris promogut per l'Ajuntament de Vallirana, pera 1910.

Informe d'un recurs d'alsada interposat per l'administrador de la Societat anònima «Plaza de Toros de Barcelona», contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta capital, relatiu el pagament de l'arbitri sobre conservació y neteja d'alcantarillats.

Idem sobre una reclamació interposada per don M. Camprubí, contra'l repartiment d'arbitris extraordinaris de Sercs, corresponent a l'any actual.

Idem idem d'idem, interposada per don Josep Tarafa, contra'l repartiment d'arbitris extraordinaris de Vallbona, corresponent a l'any de 1907.

En la sessió d'ahir, la mateixa Comissió, va despatxar els següents assumptes:

Inscripció d'uns aprofitaments d'aigües del riu Ripoll, en el terme de Barberà, solicitada per don A. Oliver y donya T. Turull.

Autorisació solicitada per don S. Dachs pera creuar ab una línia telefònica, el ferrocarril de Barcelona a Sant Joan de les Abadeses, en el terme de La Garriga.

Expropriació de terrenys en el terme de Sant Joan Despí, pera la construcció del ferrocarril de Vallirana a Sans y ramals.

Idem de la finca número 10, de la plassa de l'Angel, 1 y 3, de la de Basea, propietat del Banc Vitalici d'Espanya, La Previsió y Banc Vitalici de Catalunya, necessaria pera les obres de reforma interior d'aquesta capital.

Expedient relatiu a l'autorisació solicitada per don F. Felipó y altres pera reformar un aprofitament d'aigües del riu Llobregat, en terme de Sercs y a l'aprovació de diferents traspassos de dit aprofitament.

Avui, tampoc celebrarà sessió la Diputació Provincial.

No's reunirà fins dimars de la setmana vinenta.

—A les mares de família: Més val prevenir que curar. En les actuals festes les criatures solen fer abusos en les menjades y especialment en els dolsos, y per això convé tenir a mà, pera purgarles, una ampolla de la llegítima Aigua Rubinat-Llorach, que evita pertorbacions digestives. Desconfiin de les imitacions y exigeixin a les ampolles l'etiqueta groga ab l'escut de Rubinat vermell y la firma y rúbrica del doctor Llorach.

Fets diversos

A les cinc de la tarda, sigué auxiliat al dispensari d'Hostafrancs, un home major d'edat nomenat Emili Raimon, que presentava ferides greus en diferentes parts del cos, rebudes per haverli caigut al damunt una paret que feu caure'l carro que ell mateix guiava.

El fet ocorregué en una fábrica de Les Corts.

—REIS, NARCISA FREIXAS, CANSONS D'INFANTS, II serie, ab ilustracions a tres colors, pessetes 3'50. J. BARTOLI, sis cansons pópulars catalanes posades fàcils pera piano, pessetes 3. Dotesió, magatzem de música, 1 y 3, Portal de l'Angel.

TELEGRAMES Y TELEFONEMES

MADRID

"LA GACETA,,

La «Gaceta» publica les següents disposicions:

Ordenant que'l dia 5 de l'actual se verifiqui la obertura de plecs de les subastes que s'havien de celebrar el 28 de desembre prop-passat pera les obres de construcció d'un mercat de peix y dels edificis emplassats a l'anden de Llevant y murs de tanca de la dressana del dic surant del port de Barcelona.

Decrets de personal sense interés.

ELS PETARTS DE SARAGOSSA

Saragossa. — Detalls de les explosions ja telegrafiades:

Ab motiu de celebrarse un solemne festival al Pilar, aquest temple estava ple de gom a gom.

A dos quarts de set se va sentir una detonació, produintse en el públic la natural alarma. El públic va comensar a córrer y atropellarse.

Els sacerdots procuraven calmar els ánims, cridant que la detonació havia sigut motivada per la caiguda d'un tauló.

Ab tot, hi hagué corredisses y algunes basques.

El predicador, desde la trona, cridava recomanant calma y dient que's tractava de l'explosió d'una bombeta eléctrica.

Calmats els ánims, va seguir la festa.

Aviat se va saber que's tractava de la explosió d'un petard posat a la porta del temple que dona accés a la Rivera de l'Ebre.

Era un pot dels que s'usen en les conserves de petroli, embolicat ab papers que'n feien fortor. La pólvora estava incrustada en un sot produit a terra per l'explosió.

El governador, l'arcalde y diversos agents de policia se varen possessionar al lloc del succés, recullint fragments de llauna y trossos d'un periódic ab el que l'explosiu havia estat embolicat.

També's va trobar una agulla de corbata ab una pedra falsa imitant una turquesa.

El consumer Albert Medalon Segura va declarar que's dirigia al fielat y va sentir d'aprop l'explosió.

Pera enterarse de l'origen de la detonació va córrer cap el riu y va veure cremar un paper, peró no va veure ni ningú pels voltants.

Seguidament va esclatar un altre petard, a la porta secondaria de la basílica de la Seu, que dona al carrer, sempre desert, de Pabostria.

Era un pot de vidre, també embolicat ab periódics y que feia fortor de petroli.

La detonació fou molt forta.

Moments abans, la veïna Bonifacia López va observar uns bultes, els va recullir y notant que eren durs els va deixar.

Hi hagué gran alarma al principi; després, ab la presencia de les autoritats y policia, se varen calmar els ánims.

Prop del segon petard se'n va trobar un altre, sense explotar, de forma semblant, ab la metxa consumida. S'havia apagat abans d'encendre'l combustible.

Els agents varen recullir el petard portantlo a les oficines de la guarda municipal, pera després transportarlo al Parc d'Artilleria.

Un altre petard fou trobat per un guarda de seguretat prop de l'iglesia de Sant Gaietá, recullintlo ab les degudes precaucions.

Tots els petards tenen adherida una má roja ab les inicials F. G.

No han ocorregut desgracies.

Tot s'ha reduit a esglais y corredisses.

En el despatx del secretari del Govern s'han reunit el Jutjat, el fiscal senyor Irueste y el jutge del Pilar, senyor Huertas, prenent declaració al consumer que treballava a la Rivera de l'Ebre y la portera de la casa propera a la Seu.

No saben res.

Els cabos de seguretat Marian Pérez y Marian López, que varen conduir el petard del carrer de Sant Gaietá al Parc d'Artilleria, ab alguns municipals, tampoc han fet cap declaració important.

S'ha presentat al governador un empleat de correus que li ha entregat un paquet d'anónims, dipositats en el bussó, que amenassen a les autoritats y diuen:

«No pretenem causar dany; no som criminals, peró sí alarmistes.

»Perseguim que's posi en llibertat als detinguts abans de les explosions.»

El jutge y el fiscal varen acabar les declaracions a les onze de la nit.

El governador ha conferenciat repetitides vegades ab el ministre de la Governació.

Han conferenciat també l'arcalde, el jutge, el fiscal y el governador.

PETICIÓ.--PELS RESERVISTES

Avui ha visitat al subsecretari de Governació una comissió d'aprovats a plasses de ordenansa del cos de vigilancia, pera demanarli que se'ls consideri en espectació de destí pera cobrir les primeres vagants que ocorrin.

El senyor Alba els ha ofert fer tot lo possible per compláurels.

—A Governació han manifestat avui que s'ha donat ordre pera que tinguin immediata colocació tots els reservistes que varen deixar destins pera anar a la guerra.

EVASIÓ FRUSTRADA

Diu un telegrama oficial:

Granada. — Governador a ministre. — A les tres de la matinada d'avui he tingut coneixement de que al ferse la requisa de costum an aquesta mateixa hora en el Penal d'aquesta capital, s'havia notat la falta de diversos reclosos.

Immediatament m'he personat en dit establiment, ab el governador militar, el coronel del regiment de Córdoba y una companyia del mateix.

Reforsades oportunament la guarda exterior per tropes, y les immediacions per forses de policia, s'ha lograt que no conseguissin l'evasió, entregantse a les 6'30 del matí tres penats, que's trobaven en les taulades properes, a la forsa, davant del temor dels trets que'ls han engegat els centinelles al notar la seva presencia.

També s'han presentat el president de l'Audiencia de lo criminal, el fiscal de S. M. y el jutge d'instrucció.

Havent verificat una nova requisa, el director del Penal me notifica que no falten més penats.

EN BESADA

Ha obert novament el seu bufet d'advocat l'exministre senyor González Besada.

LES FORSES INDÍGENES

Avui han arribat al ministeri de la Guerra, firmats pel rei, els reials decrets que se li varen remetre dies passats, entre'ls quals són els més importants els que's refereixen a la organisació de forses indígenes a l'Africa.

Aquests decrets són dos: un referent a Melilla y l'altre a Ceuta.

Pel primer se crean a Melilla tres companyies indígenes, de peu, pera exercir les funcions de policia y altres que se li encomanin en territori de Guelaya.

Además, les forses indígenes que ja estan prestant servei a Cabo de Agua y la Restinga constituiran una companyia mixta, d'a peu y a cavall, que complirá iguals fins en el territori de Quebdana.

Aquestes companyies estaran manades per oficials de l'exército y en cada una d'elles hi haurá un oficial moro, de segona classe, assimilat a segon tinent.

Mentres no hi hagi indígenes en condicions pera aquests cárregs, els desempenyaran en comissió sargents de l'exército que reuneixin les que determinará oportunament el reglament, entre elles el coneixement de l'árabe.

Els individus d'aquestes companyies se recrutaran entre'ls indígenes y se filiaran sense temps determinat, poguent rompre'l compromís quan els convingui.

Prestaran sos serveis en la cábila a que pertanyin.

El reglament fixará'ls demés extrems de la recruta.

Les forses indígenes dependran, pera l'administració y servei, de l'inspector general, senyor Larrea.

Els gastos que produeixin seran ab cárreg al crédit extraordinari de la campanya.

L'altra decret crea la milicia voluntaria a Ceuta, a cárreg d'oficials moros de segona classe o segons tinents com els que's crean pera les companyies indígenes de Melilla.

Pel mateix decret s'autorisa al ministre de la Guerra pera organisar la milicia voluntaria.

En lo successiu se fixen dos anys de serveis sense nota desfavorable, pera que els moros al servei d'Espanya puguin obtenir la nacionalisació espanyola.

Aquests són els punts principals d'aquests decrets.

EN SOL Y ORTEGA

El senyor Pérez Galdós ha rebut una carta del senyor Sol y Ortega, en la que aquest prega a la comissió organisadora que desisteixi de la celebració del banquet que volen donarli, perqué, estant prop les eleccions generals, hi ha ara la mateixa raó que hi havia pera sospéndrel l'altra vegada, ja que podria prendres ara l'acte del banquet com una plataforma electoral.

CONSELL DE MINISTRES

Provablement el divendres de aquesta setmana's celebrá un Consell de ministres dedicat exclusivament a qüestions de Hisenda.

LA RECAUDACIÓ

Els datos definitius de la recaudació de Hisenda durant el mes de desembre prop passat acusen, comparats ab igual mes de l'any passat, un aument de més de sis milions duescentes mil pessetes.

LO QUE DIU LA PREMPSA

"EL PAÍS,,

En el seu article editorial titulat «La amnistia», estima aquesta com un acte de justicia reparadora, no com una gracia y entre altres coses, diu:

Tots, fins l'orgue del senyor Maura, estan conformes ab l'amnistia.

Essent així que's concedeixi com més prompte millor.

Si se treu l'ocasió s'haurá tret el perill de l'agitació.

La nostra acció, dirigida a conseguir l'amnistia, deu esser constant y meditada, peró siguem enérgics y no provocatius.

Donar gust a la ploma o a la llengua podria perjudicar l'idea que defensem.

Defensem l'amnistia ab talent, bona fe y prudencia. No donguem pretexte als enemics pera aplassarla.

"EL LIBERAL,,

Fa ressaltar en el seu article editorial el sentit pacifista del recent discurs del ministre de Negocis Extrangers de Franssa, a la Cambra.

Diu que l'opinió universal ha rebut ab aplaudiments l'iniciativa de dit ministre de convocar una nova conferencia de la pau.

"LA MAÑANA,,

Diu que va produintse cert desassossego y desencant perqué'l senyor Moret no formula un programa de govern.

Considera que són inexplicables l'inercia y el silenci del senyor Moret.

Diu que no es possible que aquest vagi a les eleccions sense un programa.

"ESPAÑA NUEVA,,

Aquest diari diu en un article lo següent:

«Desde que'l maurista Ossorio y Gallardo anà a Saragossa hi esclaten bombes. No es extranya aquesta coincidencia?»

"LA CORRESPONDENCIA,,

Publica un comunicat de Port Sai ab data 30 de desembre, el qual diu que la situació a Melilla es poc tranquilisadora malgrat les aparicncies de pacificació.

Relata que'l dia 29 sortiren tres soldats del campament de Nador, allunyantse uns 350 metres ab direcció a Mar Chica ab l'intenció de beure aigua d'un pou.

Quan tornaven confiadament al campament, d'una figuera els hi engegaren un tret, seguit d'una descárrega.

Segons referencies, un soldat morí de dos trets y un altre caigué ferit d'un tre al pit; l'altre soldat pogué arribar al campament ab la guerrera atravessada.

El general Tovar maná que sortissin dues companyies de Las Navas, les quals trobaren als soldats morts, essent enterrats a Nador.

No foren portats a Melilla pera no cridar l'atenció.

El confident «El Gato» reuní uns cinquanta homes y doná una batuda pera buscar als agressors, peró, com era de esperar, aquests no foren trobats.

El relatat assassinat produí indignació general

"HERALDO,,

Publica unes declaracions del ministre de Gracia y Justicia, en les quals aquest se dol de que puguin atribuirseli móvils petits en la seva gestió ministerial.

Se vegé. ha dit, sorprés ab la cartera que'l senyor Moret li otorgá y ab prou feines ha tingut temps d'atendre a les coses més precises.

No pensa tornar al Suprem quan deixi la cartera.

Se dedicará a exercir la professió de advocat.

El seu pensament en materia de reformes consta en el discurs que pronunciá ab motiu de l'obertura dels Tribunals.

Creu que aquelles deuen encaminarse a separar la política del poder judicial.

Pensa modificar l'edat de les jubilacions.

Se proposa que entrin en la magistratura advocats agens a la carrera judicial y catedrátics.

GESTIONS DEN NOUGUÉS

El diputat senyor Nougués ha visitat al ministre de Foment, solicitant que s'activin els estudis de l'estany de Francolí y que's tregui a subasta la reparació del tros de carretera de Reus a Cornudelles.

REPARTIMENT DE DONATIUS

En la caserna de Maria Cristina s'ha verificat el repartiment als ferits de Melilla de l'important donatiu fet pel Centre Espanyol y alguns compatriotes de Mèxic.

El repartiment se feu entre'ls soldats que pertanyen a la guarnició de Madrid.

Se donaren 100 pessetes als sargents, 75 als cabos y 20 als soldats.

El senyor Aguilera afegí an aquest donatiu cinc pessetes pels sargents, tres pels cabos y una pels soldats.

Idèntic donatiu ha fet el coronel del regiment de Granada, senyor Morales.

Demà al Palau la reina farà la distribució dels donatius que darrerament s'han recullit pera'ls ferits y morts en campanya.

LA POLÍTICA ASTURIANA

Avui s'ha tornat a parlar de les contrarietats que ocasiona al senyor Moret la resolució dels assumptes polítics d'Asturies.

Sembla que'l darrer nomenament d'arcaldes disgustà profondament al senyor Melquíades Alvarez, sense haver lograt satisfer als lliberals asturians.

LA CRISI

«España Nueva» afirma que'l dia 24 de l'actual se plantejarà la crisi, sortint del Govern els senyors Concas, Luque y Martínez del Campo.

Descriu el mateix diari l'entrevista celebrada entre'ls senyors Concas y Moret, que diu que fou acalorada, per haverse tractat en ella de la condemna del senyor Macías.

En Concas sembla que comptava ab la absolució d'aquest senyor.

El general Luque deixa la cartera perquè está disgustat ab motiu de l'ascens dels generals Weyler y Polavieja.

DE CASSERA

El comte de Romanones ha marxat de Madrid pera assistir a una cassera a Mudela.

EN LERROUX

Assegura en Lerroux que a Barcelona no passará res perquè ara no hi ha ambient pera cap revolta.

A L'AJUNTAMENT

El senyor Alba, a petició del regidor senyor Dicenta, ha resolt que s'incoi un expedient pera depurar les responsabilitats dels aldarulls que hi hagueren el dia de la constitució del nou Ajuntament de Madrid.

En la sessió d'avui s'ha produit un extens debat sobre'ls successos del dissabte passat.

S'han formulat algunes protestes contra la conducta dels guardes que esgrimiren els sabres en virtut d'ordres dels seus quefes.

L'arcalde ha proposat que's nomenés una comissió de tres regidors de la dreta y tres de l'esquerra, pera obrir una amplia informació pera depurar responsabilitats.

MONEDA FALSA

En una casa del carrer del Marquès del Muni, a Sevilla, la guarda civil ha descobert una fábrica de billets de Banc.

Hi ha tres detinguts.

PER LA CULTURA

L'Associació pera'l foment de la cultura y higiene ha celebrat la primera sessió essent presidida pel senyor Valdivieso.

EL TERRORISME A SARAGOSSA

Saragossa.—El jutge, senyor Huertas, segueix treballant pel descobriment dels autors dels petards darrerament esclatats.

Han declarat molts policies y agents de l'autoritat.

La població té confiansa en les gestions del governador.

El senyor Maquena ha visitat al governador civil pera donarli compte de l'anàlisi dels petards que no explotaren.

Aquests no contenien materies explosives y sí aigües y draps vells, lo qual demostra que l'único propòsit dels terroristes era produir alarma.

A la vora de l'Ebre han sigut trobats altres dos anònims semblants als d'ahir.

EN CANALEJAS DE VIATGE

Ha marxat cap Alacant el senyor Canalejas.

FIRMA DEL REI

Ab data 31 de desembre el rei ha firmat un decret creant en l'exército colonial la plassa d'oficial moro de segona classe.

Un altre reduint a dos anys el temps de servei, pera que'ls individus de les companyies mores de Ceuta puguin obtenir nacionalitat espanyola. Reorganisant la milicia voluntaria en dita plassa.

Creant tres companyies a peu de forses indígenes a la plassa de Melilla y territoris de la cabila de Guelaya, ocupats per les tropes espanyoles.

Promovent a l'empleu d'intendent de exèrcit al de divisió, don Rafael Moreno, y destinantlo a la Capitania general de Catalunya.

CONFERENCIA COMENTADA

Ha sigut molt comentada l'extensa conferencia que a dos quarts de vuit del vespre han celebrat els senyors Luque y Moret en el ministeri de la Guerra.

VIUDES DE MILITARS

La reina donya Victoria ha rebut avui en audiencia a donya Carme Gallardo, viuda del tinent coronel Ibáñez Marín; a donya Teresa López, viuda de Vàzquez Pérez; a donya Teresa Barbosa, viuda del coronel Ceballos; a donya Concepció López Martínez, viuda del capità Ripoll, y a donya Neus Camanach, viuda del capità Gil, quins marits moriren en la campanya de Melilla.

La reina s'enterà de la situació en que queden dites senyores y les hi prometé interessarse per l'educació dels pfes en els colegis militars.

LA VAGA GENERAL

En els círcols financiers s'ha dit avui, ab motiu dels rumors de vaga general a Barcelona que s'havien retirat dels Bancs d'aquesta ciutat importants sumes.

DESMENTINT UN DUEL

El ministre plenipotenciari d'Espanya a Cuba, ha desmentit la noticia que havia circulat aquests dies per les columnes de la prempsa de que havia tingut un duel, del qual havia resultat mort el seu contrari.

ELS SARGENTS MOROS

La creació de la plassa d'oficial moro té per objecte recompensar als sargents moros d'igual forma que's fa ab els subtinents de l'escala de reserva que ara ascendeixen.

TALLADA D'ARBRES

El governador de Zamora ha demanat al ministre de Foment, autorisació pera tallar arbres destinantlos a la reparació de ponts que foren destruits per les inondacions.

El senyor Gasset ha accedit a la petició del governador demanantli el nombre de arbres que necessitarà tallar.

PERA TARRAGONA

El ministre de Foment ha dit al diputat per Tarragona, senyor Nougués, que en breu ordenará la termenació del projecte d'estany a La Riba y el tros de la carretera d'Alcolea del Pinar en el trajecte comprès entre Reus y Cornudella.

EL MINISTERI DE FOMENT

Durant l'ausencia del senyor Gasset, que marxa avui a Melilla, s'encarregará del despatx del ministeri de Foment el director general d'Obres públiques don Juli Burell.

EN SOL Y ORTEGA

El senyor Sol y Ortega ha escrit al senyor Pérez Galdós pregantli que's desisteixi del banquet ab que volien obsequiarlo, el qual dona per fet.

Fonamenta'l seu prec en que está próxima la disolució de les Corts, y no vol que se consideri dit acte com a plataforma electoral, en perjudici de la concentració republicana socialista.

Ha sortit avui cap a Barcelona.

EL CABO NOVEL

Avui quedará constituida la Junta de Dames, creada pera organisar un homenatge a la memoria del cabo Noval, que morí al campament de Benisicar.

Composen la Junta l'esposa y filles del general Marina, que arribaren ahir de Melilla; les duqueses de Bailén y de Saragossa, la marquesa de Squilache, les comteses de Peñalver y Pardo Bazán y altres distingides senyores de l'aristocracia.

Es quasi segur que de dit homenatge en resulti quelcom práctic pels pares del cabo Noval.

EXCURSIÓ DEL REI

Granada.—A Lachar s'hi feren ahir quatre noves batudes, matantse 324 perdius y 17 llebres.

El rei tornà al castell al ferse nit y estigué conversant ab els periodistes, als qui donà detalls de la cassera.

Don Alfons despatxà la seva correspondencia ab el marquès de Viana; després prengué un tè ab els cassadors y sopà a dos quarts de nou.

Després de sopar jugà al bridje y se retirà a descansar a les onze de la nit.

DE FOMENT

Demà publicará la «Gaceta», una reial ordre del ministeri de Foment, distribuint entre totes les provincies la quantitat consignada en el pressupost pera conservació de carreteres durant el present any.

CONVENI TELEFÓNIC

L'embaixador d'Espanya a París, senyor Leon y Castillo, ha firmat en aquella capital el conveni telefònic entre Franssa y Espanya.

TENTATIVA D'EVASSIÓ

Un telegrama oficial de Granada diu que en la darrera matinada, al ferse la requisa en el penal d'aquella ciutat, se trobaren a faltar alguns presos.

Les autoritats se personaren en el penal y se reforsà la guarda exterior, lograntse evitar que's consumés l'evasió.

Després s'entregaren els tres penats que intentaren escaparse, que estaven sobre la teulada de la presó, acorralats pels centinelles que'ls tirotejaren.

ENTREGA DE CONCLUSIONS

Una comissió de l'Assamblea de doctors y llicenciats en ciencies y lletres ha visitat al ministre d'Instrucció pública pera entregarli les conclusions aprovades en aquella Assamblea.

SOLICITUT

Una comissió d'opositors al cos de vigilancia aprovats y que encara no han giancia aprolvats y que encara no han tre de la Governació que se'ls consideri com en espectació de destí.

ELS RESERVISTES

En el ministeri de la Governació ens han manifestat que'ls reservistes que han tornat de la campanya de Meillla pertenieixents al Cos de seguretat han ingressat de nou en aquest per haverhi hagut vagants.

Els perteneixents a altres cárregs dependents del ministeri de la Governació, queden en espera de destí fins que hi hagin vagants.

DE MELILLA

NOVES DIVERSES

Melilla. — La gent comensa a divertirse.

Ahir, a la nit, el Circo Equestre d'aquesta ciutat estigué completament ple.

Hi assistiren quasi tots els soldats rellevats.

—Són acullides ab grans reserves les noves trasmeses desde Argelia.

La majoria careixen de fonament.

UN MORO ADICTE

Melilla. — En les immediacions del cap de Tres Forcas hi resideix un moro adicte que's diu Ben Haduc, el qual pretent esser nomenat pera un cárreg en el cós de policia.

El dia de Nadal dit moro convidà a dinar al capità y tinents del destacament de la posició més propera a casa seva y els obsequià espléndidament.

Els seus veïns, envejosos, excitaren els ànims dels demés en contra d'ell, intentant matarlo.

Advertit Haduc, se n'anà a Melilla a presentarse al general Marina.

Aquest el rebé cortesment y ordenà que se vigilés la casa d'ell pera evitar que'ls seus veïns realisessin la menassa.

LA MA DEL CAPITÁ RIPOLL

Melilla. — En el campament d'Atlaten s'hi presentà un moro portador de la mà d'alumini que perteneixia al capità Ripoll mort en el combat del 30 de setembre a Beni bu Ifrur.

Els oficials de la companyia a la qual pertanyia el capità Ripoll han reconegut dita mà, a la que sols faltava el cuiro que la rematava.

En la part de la munyeca hi ha un desgast, lo qual indica que s'ha provat si era de plata.

El moro ha guanyat els 80 duros que la companyia del capità Ripoll tenia oferts a qui presentés la susdita mà.

L'aludit moro afegí que tenia una cartera ab retrats y un moneder de plata ab 750 pessetes en bitllets y altres objectes.

Poc després arribaren altres moros dient que ells eren els verdaders portadors de la má.

A l'enterarse de que aquesta estava ja en poder dels oficials se mostraren molt contrariats.

Això excitá als moros ambiciosos del premi, que's disputaven brutalment, originantse sangnantes lluites.

Diariament se presenten en el campament moros ab objectes que diuen pertanyeren als nostres oficials, atrets pel premi que se'ls hi pugui donar.

Es difícil comprovar les seves asseveracions.

EXTRANGER

NOTES LUSITANES

Lisboa. — Segons el precepte constitucional, el rei ha obert avui personalment les Corts.

En el missatge que ha llegit recorda les bones relacions que Portugal manté ab totes les potencies.

Fa alusió al satisfactori resultat que ha tingut la qüestió de la frontera de Macao, la delimitació de la qual ha quedat ultimada.

Enumera la conclusió dels tractats de comers ab diferents paisos.

Recorda'l viatge fet a Anglaterra, Espanya y Fransa, fent resaltar la coral acullida de que a tot arreu se li ha fet.

Després enumera'l missatge les diferentes mesures d'ordre interior que presentará al Govern.

Demá se sospendran les sessions de les Corts, essent reanusades dins de dos mesos.

TOPADA DE VAPORS

Londres. — Aquest matí han topat en el mar d'Irlanda els vapors «Ayrshirea y «Agadian».

Aquest se n'anà a fons.

Hi han tretze negats.

ENVIU D'UN GLOBU DIRIGIBLE

París. — Els periódics diuen que s'enviará un globu dirigible sistema Delavaux a la frontera argelina a disposició del general Liautey.

PERA COMBATRE UN TRUST

Washington. — El Comité de la Federació Americana del Treball ha enviat als seus adherits, que són en número de 1.500,000, un escrit en el qual els convida a suscriures pera procurarse'ls fondos necessaris a fi de combatre'l trust de l'acer dels Estats Units, al que califica d'enemic del treball y del país.

LA LLIGA MILITAR

Atenes. — La Lliga Militar ha demanat la supressió de certs cárregs que depenen del ministeri de l'Interior y que s'exerceixen en l'extranger.

El Govern s'ha reunit y ha acordat donar satisfacció a la susdita Lliga.

En vista de l'acord, el ministeri de l'Interior ha dimitit.

VAGA GENERAL

Londres. — Es imminenta una vaga general en la regió minaire de Durham, de resultes d'haverse introduit per la companyia algunes modificacions en el treball dels minaires.

D'esclatar la vaga general deixarien de treballar més de deu mil obrers.

CARRERA CICLISTA EN 6 DIES

Berlin. — En la carrera internacional ciclista dels sis dies, que s'ha celebrat a Berlin, ha triomfat l'alamany Ruett, essent el segon l'australiá Clark.

Abdós cobriren 3,753 kilómetres.

El tercer y quart foren respectivament Stoll y Walthour, que feren 150 metres menys que aquells.

ENTERRAMENT DEL GRAN DUC MIQUEL

Petersburg. — Pera assistir als funerals del gran duc Miquel, ha arribat el rei Ferran de Bulgaria.

S'allotja en el palau d'hivern.

La familia imperial continuará residint per ara, a Tsarkvieselo.

Totes les cases dels carrers que ha de recórrer el fúnebre seguici, han estat endolades.

La policia ha pres nombroses precaucions pera evitar un atentat.

E. KEBIR

Tánger. — Les cabiles de Riata han proclamat soldá a Mulei-el-Kebir, que's troba a Tazza, fa dies.

El Kebir ha exigit que la proclamació se formalisi per escrit ab subjecció a les lleis del Koran, pera poder entrar a Fez.

CRIM PER GELOS

París. — De Tolon telegrafien que les senyoretes Agna Germandi y Rosa Bernaugt, rivals en amor, se trobaren anit en la plassa de la Llibertat.

L'Agna enjegá contra la Rosa sis trets, un dels quals feu blanc.

Els tranzeunts desarmaren a la agressora y auxiliaren a la víctima, que resultá ferida tant greument que no pogué declarar.

L'Agna justifica'l seu crim dient que la Rosa volgué treurels els ulls ab una agulla de sombrero.

LAXIN

DELICIOSOS BOMBONS PURGANTS
D'EFECTE SUAU Y SÉGUR
DEMANIS A LES FARMACIES

DE L'AJUNTAMENT

Anunci de consums

Aquest Ajuntament, en la sessió del dia 21 de l'actual, acordà que, en compliment de lo previngut en l'article 152 del Reglament vigent pera l'administració y exacció de l'impost de Consums, durant l'any actual, se cobrirà per les primeres materies els drets y recàrregs per consums en les fàbriques d'aquesta ciutat ab referencia a les especies: aiguardents y licors; conserves d'aus, de carns, de fruites y de peix; xacolí, embutits de totes classes, purés, sidres y formatges; y en els arbitris: àcid sulfúric, aigua nai, vernisos y pintures, dextrines, dolsos, fècules, horxates en pols, lleigius, perfumeria y turrons; cobrantse'ls drets pel producte elaborat en les especies de consums: olis, alcool, betzina, bugies, ciris, espelmes, cereina, cervesa, conglomerats de carbó, conserves d'hortalises y verdures, estearina, gel, savó, mantega (greix alimentici), oleines, arpafines, vins generosos dolsos de qualsevol graduació, y secs, excedents de 16 graus, vins espumosos y vinagre; y en al d'arbitris: midó, galetes, pastes pera sopa, segons y silicats de sosa.

Recaudacions

En el mercat de peix s'ha recaudat durant el passat desembre, pel lloguer de llocs y pel repès efectuat, 1,121 pessetes. Foren decomisats 5,948 kilograms de peix dolent.

Al mercat d'aviram s'han recaudat en el mateix mes y pel mateix concepte, de lloguer de llocs de venda, 555 pessetes.

De despedida

El senyor Collaso anà, ahir, a l'estació a l'hora de marxar l'exprés, pera despedir al senyor Vincenti.

Per l'higiene

El senyor Collaso, tant bon punt se tornà a encarregar de l'Arcaldia, s'ocupà de lo de fles barraques que no reuneixen condicions pera viurehi. N'ha enviat una relació al senyor Conserge, quefe de la Secció d'Higiene Pràctica, pera que, junt ab l'arquitecte municipal, determinin quines són les que s'han d'enderrocar y les que poden subsistir.

Lo de consums

En la sessió d'avui hi serà presentada una proposició demanant que's prorroguin per un mes els encabessaments que regiren fins a fi de desembre, pera esperar que la nova comissió d'Hisenda'n proposi de nous.

La crisi de la fusta

Una comissió d'obrers serradors fustaires visità al senyor Collaso, interessantli que l'Ajuntament prengui alguna iniciativa pera remeiar la crisi de la fusta.

Barcelona y l'Estat

Acompanyat del secretari visità, ahir, l'arcalde al governador civil, demanantli que's dirigeixi al Govern recomanantli ab eficacia que's despatxi favorablement y segons demana nostre Municipi, la sentencia dictada pel tribunal contenciós en el plet de crèdits y deutes entre l'Estat y l'Ajentament.

Los tarifes de consums

La Direcció General de Contribucions Impostos y Rendes, ha comunicat a l'Ajuntament, per conducte de la Delegació d'Hisenda, que queden en vigor les tarifes de consums que regiren l'any passat, mentres no siguin modificades ab autorisació del Govern.

La sessió d'avui

En la sessió que's celebrarà, avui, a l'Ajuntament, s'han de constituir les Comissions permanents y especials y delegacions. Segons sembla no hi ha res de nou de la que diguerem fa alguns dies, sobre aquest particular. Poques hores faltan pera que s'aclareixi l'incògnita.

Els dictamens que s'haurien de discutir en aquesta sessió y que són els que, procedents d'altres sessions, estaven damunt de la taula, com es consuetut, tornaran a les Comissions respectives.

Diversos

El governador civil ha aprovat les tarifes d'arbitris proposades per l'Ajuntament, excepte la que grava'ls materials de construcció, que resta pera ulterior estudi.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL. — Avui, dimars. Vespre, a un quart de dèu:

¡EL REI!...

Demà, dimecres, vespre, a un quart de dèu:

¡EL REI!...

Dijous, diada dels Reis, tarda, a un quart de cinc y vespre, a un quart de dèu, darreres representacions de

¡EL REI!...

Ab motiu de la diada y com a record, el «Rei de Silistria», repartirà joguines entre la gent menuda y el seu retrat autògrafiat, a la gent gran.

Dissabte, 8 estrena de

Educació de Princep

GRAN TEATRE DEL LICEO. — Avui, dimars, gran èxit, «Aida». Dimecres, «Madama Butterfly». Dijous, tarda, «Aida»; nit, «Tosca». A darrers d'aquesta setmana, estrena de «Terra bassa». Inmediatament «Meñstofele».

TEATRE CATALÁ ROMEA—Nova Empresa. — Direcció artística. A. Gual: Direcció de la companyia. E. Gimenez. — Avui, a les nou: el drama històric «La Cort de Lluis XIV»; gran èxit. Demà, «La Cort de Lluis XIV».

TEATRE TÍVOLI. ;—Avui, dimars, de sis a dos quarts de vuit, vermouth; primer, Cinematógraf; segon, per primera vegada, «La manzana de oro», grandiós espectacle; tercer, Cinematógraf. Butaques gratis; entrada 1 ral. Nit, a les nou. Gran programa: primer, «San Juan de Luz», per les tiples Montero y Egea; segon, «Flirt Pensión», opereta en dos actes; tercer, la revista d'èxit «Hip! Hip!». Preferencia, 2 pessetes; entrada general, 50 céntims. Demà, tarda dues sarsueles, «1,000 duros» y «San Juan de Luz», sense aument de preus. Nit y dijous, tarda y nit, l'opereta en tres actes, «Geisha» y «Flirt Pensión».

ELDORADO (TEATRE CATALUNYA). — Gran companyia cómic-lírica dirigida pels senyors Gamero, Güell y el mestre Josep Espeitx. Funcions pera avui, dimars, tarda, a dos quarts de set: «Las bribonas». Nit, a les nou: «La muela del rey Farfan» y representació de l'opereta de grandiós èxit en aquest teatre.

LA VIUDA ALEGRE

Demà, dimecres, a dos quarts de set: «El estudiante», ab gran desfile militar, per la banda del batalló de casadors de Barcelona, recentment arribada de Melilla.

TEATRE GRANVIA. — Gran companyia de sarsuela y òpera espanyola. — Dijous, festa de Reis; tarda y nit, grandioses funcions. — Grandiosos regals,—500,000 pessetes.—L'empresa, en vista dels grandiosos plens d'Any nou, farà 10 regals al públic per les simpaties que'ls ha mostrat aquets dies d'Any nou comptant per plens les funcions de sarsuela. — Dijous, 6 de janer, al teatre Granvia tot Barcelona pera recullir el regal de 500,000 pessetes. — Al Granvia, dijous, dijous. — Fixèuse en els periòdics y cartells del grandiòs programa del dijous.

TEATRE NOU — Avui, dimars, a les quatre: «La comisaria». A les cinc, primer, «El diablo con faldas»; segon, «La moral en peligro»; tercer, «La muela del rey Farfan». A les nou: colossal funció; primer, «La rumba»; segon, «El baron gitano»; tercer «La muela del rey Farfan»

En preparació «Los perros de presa», quatre actes de Abat y Paso.

TEATRE SORIANO

Totes les tardes a les 3 y 1/2; a les 5, y a les 6 1/2, seccions senzilles y contínues

10 céntims entrada, 10
20 céntims butaca, 20
TOTES LES NITS

a les 9 y 1/4, a les 10 y 1/2, y 11 y 1/2 seccions senzilles y contínues.

10 céntims la entrada, 10
20 céntims butaca numerada, 20

En cada secció una sarsuela diferenta y películes novetat de l'acreditada casa

Pathé Frères

y altres italianes y franceses

Avui, a les 3 y 1/2. «La buena sombra».
A les 5 y 1/4. «La tragedia del pierrot».
A les 6 y 1/2. «El mochales».
A les 9 y 1/4. «El mochales.»
A les 10 y 1/2. «La buena sombra».
A les 11 y 1/2. «La pajarera nacional».

TEATRE SALA IMPERI. — Avui, dimars, tarda, a les cinc: funció a benefici del públic. Butaques: 50 céntims; general; 25. A riure, a pasar un bon rato ab la xistosíssima sarsuela en tres actes, tres, «La mulata» y segon, l'aplaudíssima Conchita Ledesma. Nit. a dos quarts de dèu: primer, l'èxitàs de la temporada, la sarsuela en tres actes, tres, «Miss Helyett», ab l'interessant pel-lícola y segon, l'hermosíssima Conchita Ledesma. Demà, dimecres, nit, represa de la revista de grandiòs èxit, «¡Recristina quin tiberi! o aneu a la Sala Imperi», importants reformes, escenas noves de verdadera actualitat.

GRAN TEATRE ESPANYOL.—El dijous, tarda y nit, grans funcions per seccions companyia Serrano. Se despatxa a comptaduria.

Cinematógrafs

SALA MERCÉ

Èxit colossal
DEL
Gran Pessebre

Gran èxit en el cinematògraf de les soperbes películes

Gedeon, rei dels indis
Interior de Noruega
Casament del doctor

«Les bones festes»; Poesía del mar»; «Un drama en el molí», y altres.

Concerts

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS. — Tots els dies grans concerts vocals y instrumentals.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concert tots els dies. Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, boullabaise. Dissabte, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

3 de janer de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	26'60	00'00
Londres xec	00'00	00'00	27'12
Paris xec	7'75	00'00	7'70
Madrid y plasses bancables a 8 dies vista	0'30	0'00	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 0/0 fi de mes	85'00	86'05	86'075
Deute Interior 4 0/0 fi pròxim	00'000	00'00	00'000
Deute Inter. comp. S. A 4 0/0	86'45	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 0/0	86'35	00'00	00'00
Deute Inter. comp S. C 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. como. S. F 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute In. comp. S. G y Hid.	86'50	00'00	00'00
Deute Inter. en diferts. S. 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A	101'60	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. B	101'60	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. C	101'50	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. D	000'00	000'00	000 00
Deute Amortizable c. S. E	000'00	000'00	000'00
Empréstit municipal 4 1/2 0/0	94'50	0.'00	00'00
Empréstit munic 1.er maig de 1903 y mars 1904, 4 1/2	00'00	94'25	94'75
Empréstit munic. 1.er janer y 1.er juliol 1908—S. A, By C	96'85	94'75	95'00
Empréstit Munic. Bonos Ref.	93'85	93'75	94'00
Obligacions comptat			
F.C. Nord Villalba a S.	00'00	95'75	96'00
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	000'00	000'00	000'00
F. C. Oscar a Fransa y altres linies (4 0/0)	97'75	97'75	98'00
F. C. y Mines Sant Joan	00'00	82'00	82'50
Tarragona a B. y F.	59'50	59'25	59'50
Madrid a Saragossa y a A.	000'00	104'75	105'25
M. a S. Serie B. núms. 1 al 150.000	000'00	102'50	102'75
M. a S. Serie C. núms. 1 al 150,000	96'50	96'50	96'75
Madrida B., Reus a Roda	00'00	58'00	58'50
Almansa V. y T. adheridas	79'00	78'35	79'00
Medina a Za.ª y Ora. a Vigo	49'00	48'75	49'25
» » prior. s. G. y H.	00'00	77'75	78'25
Mad. a Các. Port. y O. d'Esp.	00'00	102'50	103'05
» » » » 3.ª serie	00'00	92'50	03'00
Vasco-Asturiana	000'00	0.'00	000'00
Companyía General Trav.	00'00	93'75	94'25
Companyía Barcel. Electrici.	000'00	102'75	103'25
Companyia Barcel. Electrici.	00'00	94'00	94'50
Companyia Transatlántica	00.'00	99'00	100'00
Canal d'Urgell	00'00	00'00	00'00
Comp. Gener. Tabac. Filipi	00.'00	100'00	100'50
General sucrera d'Espanya	88'50	88'00	88'50
Por de Barcelona emp 1903	000'00	106'75	107'00
Comp. Anó.ª «El Tibidabo»	00'00	0.'00	100'00
Accions fi de mes			
Banc Hispá-Colonial	179'65	179'65	180'25
Catalana General de Crédit	00'00	47'50	48'75
F. C. Medina a Z. O. V.	20'35	20'30	20'40
F. C. N. d'Espanya	80'90	81'00	81'10
» Madrid Saragossa a Alacant	93'60	93'70	93'80

BORSA DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Mir Sardá. Rambla del Mitg, 20.

	Obra	Tanca
Interior fi de mes pròxim	80'03	80'06
Alacants »	93'75	93'80
Nords »	81'05	81'05
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Mir Sardá. Rambla del Mitg, 20.

Alfonso	7'20	per 100
Isabel	10'20	» »
Unses	7'20	» »
Or de 4 duros	6'70	» »
Or de 2 y 1 duros	5'20	» »
Dollars	10'20	» »
Francs	7'25	» »
Marcs	130'25	» »
Lliures esterlines	26'85	ptas.

Plassa de Barcelona

CAFÉS Y SUCRES

Informació de la casa E Gaissert, Princesa 54

El Havre 3 janer

Café (good average)

	Obra	Tanca
Mars	47'75	48'50
Maig	47'50	48'25
Juliol	47'00	47'75
Setembra.	46'50	47'25
Sostingut		

Nova York 3 janer

Café (Tipa núm. 7)

	Obra	Tanca
Desembre	—	—
Mars	—	—
Maig	—	—
Juliol	—	—

Hamburgo 3 janer

Sucre (Base 88 per 100)

	Obra	Tanca
Janer	12'45	00'00
Mars	12'60	00'00
Maig	12'70	00'00
Agost	12'87	00 00
Dbre	10'87	00 00

Calma

París 3 janer

Sucre (núm. 3)

	Obra	Tanca
Dbre	00'00	00'00
4 Janer	00'00	00'00
4 Maig	00'00	00'00
4 Octbre	00'00	00'00

Londres 3 janer

Sucre (Base 88 per 100)

	Obra	Tanca
Maig	12|7	3|4	12|7	3|4
Agost	12|9	1|2	12|9	3|4

Sostingut

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona.

Liverpool 3 janer

	Anterior Tanc	Anterior Obre	Avui Obre	Avui Tanca
Disponible	8'50	0'00	8'44	0'00
Janer-Febrer	8'29	8'28	8'23	8'21
Mars-Abril	8'35	8'34	0'00	8'27
Maig-Juny	8'39	8'38	0'00	8'30
Juliol-Agost	8'37	8'36	8'30	8'29
Octubre-Novembre	7'37	7'37	7'31	7'31

Alexandria 3 janer

	Obra Anterior	Obra Avui
Mars	27 00|00	27 31|16
Novbre	22 31|16	22 1|4
Sostingut		

	New York 3 janer Anterior Tanca	Avui Obre	*New Orleans 3 janer* Anterior Tanca	Avui Obra
Disp.	16'10	00'00	00'00	Disponible 15 3	4	00'00
Jan.	15'80	15'76	15'68	Janer	15'90	15'80
Mars	16'10	16'01	15'98	Mars	16'40	16'22
Maig	16'37	16'22	16'26	Maig	16'70	00'00
Juliol	16'38	16'21	00'00	Juliol	16'98	00'00
Set.	00'00	00'00	00'00	Octubre	00'00	00,00
Obre	13'97	00'00	00'00	Sostingut		

Arribades als ports dels Estats Units. — 21,000 balas contra 19,000 al mateix dia de l'any anterior.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 50 kilos, nets valor al comptat.

Procedencies	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
New-Orleans-	—	—	—
Texas	225'0 a 227'0	221'0 a 223'0	219'0 a 221'0
Altres ports	223'0 a 225'0	219'0 a 221'0	217'0 a 219'0

Informació marítima

Fins a la posta de sol d'ahir entraren al port els següents vaixells:

De Sevilla, en 3 dies, vapor «Pizarro», de 772 tonelades, ab càrrega general.

De Marsella, en 20 hores, vapor francès «Bosphore», de 2,205 tonelades, ab cotó.

De Newcastle, en 9 dies, vapor sueo «Italia», de 755 tonelades, ab carbó a l'ordre.

De Swansea, en 9 dies, vapor danès «Ask», de 588 tonelades, ab carbó a la ordre.

De Gènova, en 20 hores, vapor italià «Citta de Torino», de 2,782 tonelades, ab càrrega de tràncit y 78 passatgers.

Quedaven despatxats els següents:

Pera Valencia, vapor austriac «Kasas», ab efectes.

Pera Hamburg, vapor «Pizarro», ab idem.

Pera Colon y escales, vapor italià «Citta di Torino», ab idem.

Pera Buenos Aires, vapor «P. de Satrústegui», ab idem.

Pera Hamburg, vapor noruec «Standford», ab idem.

Pera Valencia, vapor noruec «Hero», en lastre.

Pera Almeria, vapor «Elquezabal», en idem.

Pera Marsella, vapor francès «Bosphore», ab efectes.

Pera Ibissa, vapor francès «Jarlot», en lastre.

Pera Valencia, llagut «Isabel», ab efectes.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els següents datos:

Horas de observació	Barómetre nivell mar	Temperat.ª a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
8 m.	772'16	7'4	NO S O	73	C K	0'2
3.ª	770'66	11'6	S S O	78		0'0

En les	TEMPERATURA Maxima	TEMPERATURA Minima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milim.
24 horas	Sol 25'4	Omb. 2'2	120	3'52	0'00
	Omb. 14'9	Reil. 0'0			

Sortida del sol: 7 h. 13 m.—Se pon: 4 h. 35 m.
Sortida lluna: 7 h. 45 m.—Se pon: 10 h. 23 m.
Quart minvant.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2, ter.

Recomendada por los más eminentes profesores y médicos en las

Catarros bronquiales crónicos, Influenza, Escrófulas
Enfermedades pulmonares, Tos convulsiva.

Sirolina — aumenta el appetito y el peso del cuerpo, calma la tos y la espectoración.

Advertencia: Existen falsificaciones ineficaces! Para obtener buen resultado examinar bien que en cada frasco esté indicada nuestra marca especial „Roche" y pedir siempre SIROLINA ROCHE.

„Roche." — De venta en todas las farmacias. Frasco . . . . . ptas. 5

F. Hoffmann-La Roche y Co.
Basiléa (Suiza), Grenzach (Alemania).
REPRESENTANTES Y DEPOSITARIOS EN ESPAÑA: Alfredo Riera é Hijos, Napoles 166, Barcelona. (Nombre registrado).

DEBILS Si voleu recuperar FORCES preneu el **HIPOFOSFITS PERE CASANOVAS**

Els metges y el públic de molts anys que ho prescriuen y demanen. Ab el seu ús tornen les *forces de voluntat y cèr perdudes, dona vigor, tonifica els nirvis, aumenta el color, vos dona gana y depura la sang.* Es indispensable pera aquell que a son còs li falta *vida*, havent estat castigat ja *per febreo excesos.* Carrer Avinyó, número 32, Barcelona (davant del Borsí)

IBIZA

ART — ARQUEOLOGIA — AGRICULTURA — COMERS
COSTUMS — HISTORIA — INDUSTRIA — TOPOGRAFIA

GUÍA DEL TURISTA
— PER —
ARTUR PEREZ CABRERO

A l'Administració d'aquest diari queden uns quants exemplars d'aquesta interessantíssima obra, la més rica en datos y detalls de quantes s'han escrit referent a Ibissa. — La Diputació de Barcelona ha adquirit bon nombre d'exemplars pera repartir a les Biblioteques. — Això sol demostra l'importancia de l'obra. — Consta de 156 planes, conté 29 gravats de vistes y tipus del país, un plànol de la població y un mapa d'Ibissa y Formentera. **Preu: 2 pessetes**

Pera seguir ab bona salut:

Purifiqueu
Regenereu
Fortifiqueu

VOSTRA SANG AB EL

DEPURATIU RICHELET

Tots els que desitgin cuidar sa salut encara que no pateixin cap malaltia, deuen pendre dues o tres vegades a l'any el tractament del **Depuratiu Richelet**

Aquest precepte no's deu oblidar jamai

SENYOR L. RICHELET. 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA)

BARCELONA.—SENYORS VICENS FERRER Y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—SENYORS FILLS DE J. VIDAL Y RIBAS Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals. — DOCTOR ANDREU, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — SENYORS URIACH Y C.ª, Moncada, 20, drogueria. — SENYORS RIUDOR Y PARÉS, Porta de l'Angel, número 14, drogueria. — D. JOSEP SEGALÁ ESTALELLA, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'especifics). — D. Viladot, farmaceutia. — D. ANTONI SERRA, farmaceutia.

EL EXPLORADOR
BASAR DE CALSAT
DE TOTES CLASSES A PREUS REDUIT
83 - Hospital - 83

J. G. GIROD
Rambla dels Estudis, núm. 6, principal
Gran assortit
— EN —
Rellotges de totes classes pera butxaca y paret

TREBALL A CASA

Totes les persones poden guanyar 15 y 20 duros mensuals en article de novetat. S'enviarà a qui ho solicití elegant mostruari y instruccions.—La Inglesa.—Carme, núm. 30, segon, segona. Barcelona. Se busquen representants. Franqueien resposta.

MITGES Y MITJONS
SENSE CAP COSTURA
EN CLASSES FINES

De duració sens igual y les més còmodes. S'arreglen perfectament. Confecció a mida y venda al detall.

ANTIGA CASA VIETA
NOU DE SANT FRANCESC, NÚMERO 5
(Junt al carrer d'Escudellers)

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizàbal número 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

ULLS DE POLL, DURICIES

Desapareixen en 40 hores ab el *Parche rápido* Calma el dolor a l'acte. Net, senzill, còmodo a 0'15 pessetes un y a 2 pessetes capsa de 20 A farmacies, drogueries y a casa de l'auto Assalt, 28. Farmacia PARADELL.

FRANCÉS ANGLES, ALEMANY, TENEDURIA. Classes pràctiques desde 7'50 pessetes. Canuda, 11, primer

†

ESQUELES MORTUORIES

Se n'admeten an aquesta Imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada.

Els vómits, cor agre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

Estómago Artificial
o Polvos del Dr. Kuntz

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gàstrics, com ho certifiquen milers de curats.

De venda en totes les farmacies y drogueries y en el dipòsit de la Rambla de les Flors, número 1